

PANNON EGYETEM
GAZDÁLKODÁSI KAR ZALAEGERSZEG

A Happ Kft. vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzete és hatékonysága az ágazati sajátosságok tükrében

Témavezető: Dr. Csanádi Ágnes PhD
Témavezető: Kiss Gábor Antal

Külső konzulens: Zab Viktor

Kultsár Réka Janka
alapképzés
nappali
pénzügy-számvitel
pénzügy szakirány

2025

NYILATKOZAT

Alulírott *Kultsár Réka Janka* hallgató (Neptun kód: UNFAOQ) kijelentem, és a dolgozat feltöltésével egyidejűleg nyilatkozom, hogy a *Happ Kft. vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzete és hatékonysága az ágazati sajátosságok tükrében* című szakdolgozatot a Pannon Egyetem Gazdálkodási Kar Zalaegerszegen készítettem a *közgazdász pénzügy-számvitel alapképzési szakon* oklevél megszerzése érdekében.

Kijelentem, hogy a dolgozatban csak a megadott és hivatkozott forrásokat használtam fel, és ezekre a vonatkozó idézési szabályok szerint hivatkoztam.

Nyilatkozom, hogy a dolgozat érdemi része saját kutatásom eredménye, és azt más intézményben, szakon, vagy felsőfokú képzés megszerzésére nem nyújtottam be. Tudomásul veszem, hogy a plágium vagy szerzői jogsértés esetén a dolgozatom elutasításra kerülhet, és ellenem fegyelmi eljárás indulhat. Tudomásul veszem továbbá, hogy szerzői jogsértés esetén az Egyetem jogosult a dolgozat elérhetőségét korlátozni, valamint eltávolítani a dokumentumot az elektronikus zárt rendszerből.

Továbbá, tudomásul veszem, hogy a Pannon Egyetem a dolgozat eredményeit saját céljaira – titkosított dolgozat esetén kizárólag a titkosításra vonatkozó időszak lejártát követően – szabadon felhasználhatja.

Nyilatkozom, hogy a dolgozat elkészítése során mesterséges intelligencia eszközöket *használtam /nem használtam*.¹

Hozzájárulok / nem járulok hozzá,² hogy dolgozatomat az Egyetem az interneten a nyilvánosság számára repozitóriumában közzétegye.

Zalaegerszeg, 2025. május 13.

hallgató aláírása³

¹ A megfelelő rész aláhúzendő.

² A megfelelő rész aláhúzendő. Hozzájárulás esetén a dolgozat teljes szövege szabadon letölthetővé válik a repozitóriumról bárki számára. Hozzájárulás hiányában a dolgozat csak korlátozottan lesz kutatható (pl. az Egyetem kijelölt számítógépein, csak képernyős megtekintéssel).

³ Kizárólag kézi aláírás alkalmazható.

Tartalom

1. Bevezetés.....	2
2. A Happ Kft. bemutatása és működési környezete	3
2.1. A Happ Kft. bemutatása	3
2.2. A Happ Kft. működési környezete	3
3. Szakirodalmi háttér áttekintése	6
3.1. Az éves beszámolóról röviden.....	6
3.2. Az éves beszámoló elemzésének módszertana.....	8
3.3. Nemzetközi kitekintés – mutatószámok más megközelítésből	11
4. A Happ Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének vizsgálata a 2020-2024. években.....	13
4.1. A mérleg átfogó elemzése	13
4.1.1. Az eszközszerkezet vizsgálata.....	13
4.1.2. A forrásszerkezet vizsgálata	18
4.1.3. Horizontális elemzés	24
4.2. A pénzügyi helyzet vizsgálata	28
4.2.1. Az adósságállomány alakulása	29
4.2.2. A likviditási helyzet értékelése	30
4.3. A jövedelmezőségi helyzet vizsgálata	32
4.3.1. Az eredménykimutatás elemzése	32
4.3.2. A jövedelmezőségi mutatók vizsgálata	37
5. A Happ Kft. tevékenységének hatékonysága a 2020-2024. években	42
6. A Happ Kft. likviditási mérlege a 2020-2024. években	50
7. Következtetések, javaslatok	53
8. Eredmények összefoglalása.....	54

9. Irodalomjegyzék.....	57
10. Mellékletek.....	60

1. Bevezetés

Napjaink gazdasági környezetét a bizonytalanság, a költségek folyamatos növekedése és a piaci verseny kiéleződése jellemzi, különösen a közúti árufuvarozás területén. Az ágazat érzékenyen reagál a gazdasági ciklusok változásaira, a kereskedelem, a termelés és a fogyasztás ingadozásaira, valamint a külső környezeti tényezőkre, mint például az üzemanyagárak vagy a környezetvédelmi előírások szigorodása. Mindezek jelentősen befolyásolják a vállalatok, így a Happ Kft. gazdálkodását is.

E környezetben felértékelődnek azok az eszközök, amelyek segíthetnek a vállalatoknak alkalmazkodni a változásokhoz, felismerni a belső erőforrásait és a külső kihívásokat. Külső elemzőként erre a leghatékonyabb eszköz a komplex elemzés módszere, a vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi és hatékonysági helyzetek vizsgálata a nyilvánosan elérhető beszámolók adatait felhasználva.

Szakedolgozatom célja, hogy választ kapjak a következő kérdésekre:

- Alkalmaz-e a Happ Kft. tudatosan komplex elemzéseket a gazdálkodása értékelésére?
- Ha igen, milyen mélységben, milyen gyakorisággal, és valóban a stratégiai döntéshozatal szolgálatába állítja-e ezeket?
- Az elmúlt évek gazdasági nehézségei befolyásolták-e a Happ Kft. jövedelmezőségét, és ha igen, milyen mértékben?

A Happ Kft. választása azért történt, mert hazai viszonylatban előkelő helyen szerepel a fuvarozási ágazatban, így kétségtávol a piac egyik meghatározó szereplője. A 2020 és 2024 közötti időszak számos gazdasági kihívást tartogatott a vállalat számára, így különösen alkalmas arra, hogy megvizsgáljam, hogyan alakult a vállalat jövedelmezősége és teljesítménye.

2. A Happ Kft. bemutatása és működési környezete

A Happ Fuvarozó és Szállítványozó Korlátolt Felelősségű Társaság (továbbiakban: Happ Kft.) jelenlegi formájában 2000 óta működik, de története egészen 1991-ig nyúlik vissza. A Veszprém vármegyei Márkóban található vállalat főtevékenysége a közúti áruszállítás, emellett szállítványozással is foglalkozik. A cég történetében fontos mozzanat volt, mikor az első raktárcsarnok átadásra került 2012-ben. Két évvel később átadták a második raktárcsarnokot is, valamint 2018-ban megtörtént a harmadik raktárcsarnok alapkövetétele.

2.1. A Happ Kft. bemutatása

Az egyetlen teherautóval induló vállalkozás mára már 170 darab teherautót számláló flottát tudhat magáénak, és 35 ezer négyzetméternyi raktárral rendelkezik. A Happ Kft. szolgáltatáspalettája rendkívül széles, hiszen a hagyományos belföldi és nemzetközi áruszállítás mellett foglalkozik még a teljesség igénye nélkül:

- raktározással,
- tengeri, légi és vasúti szállítványozással,
- gyűjtőfuvarozással, és
- vámügyintézéssel. (www.happ.eu)

A Happ Kft. az árbevétele alapján a 2018. évben az előző évhez képest 20 hellyel előrelépve a 66. helyen, míg a 2023. évi árbevétele tekintve már a 22. helyen végzett a Navigátorvilág által közölt Magyar Közúti Fuvarozói Toplista szerint.

2.2. A Happ Kft. működési környezete

A fuvarozás és a szállítványozás szorosan összefonódó fogalmak, mivel mindkettő az áruk továbbításához kapcsolódik, azonban eltérő szerepet töltenek be. Míg a fuvarozás az áruk tényleges szállítását jelenti, addig a szállítványozás ennél összetettebb feladat, amely a fuvarozás megszervezését és egyéb logisztikai feladatokat is magában foglaló tevékenység. (Mihály és mtsai, 2019:85)

A fuvarozás a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (a továbbiakban: Ptk) szerinti definíciója:

„Fuvarozási szerződés alapján a fuvarozó díjazás ellenében köteles a küldeményt rendeltetési helyére továbbítani és a címzettnek kiszolgáltatni.” (Ptk. 6:278. § (1) bekezdés)

A szállítmányozás Ptk. szerinti definíciója:

„Szállítmányozási szerződés alapján a szállítmányozó köteles valamely küldemény továbbításához szükséges szerződéseket megkötni, egyéb teendőket elvégezni, a megbízó az ezért járó díjat megfizetni.” (Ptk. 6:290. § (1) bekezdés)

Ezen tevékenységek hazánkban -ahogy az Európai Unió többi tagállamában is- szigorúan szabályozott. A fuvarozási tevékenység megkezdése előtt engedélyre van szükség a Közlekedési Hatóságtól. Ezt követően a fuvarozónak a teljesség igénye nélkül a következő okmányokkal és engedélyekkel is rendelkeznie kell: menet-és fuvarlevél, a jármű-és rakomány engedélyei, illetve a sofőr személyes iratai, valamint a munkaköri alkalmasságát igazoló dokumentum.

Amennyiben a tevékenységet itthon végzik, a fuvarozó tegyen eleget az

- 1988. évi I. törvénynek (a közúti közlekedésről),
- a 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendeletnek (a díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbusszal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról),
- illetve a 120/2016. (VI. 7.) Korm. rendeletnek (a közúti árutovábbítási szerződésekről). (itrack.hu 2021)

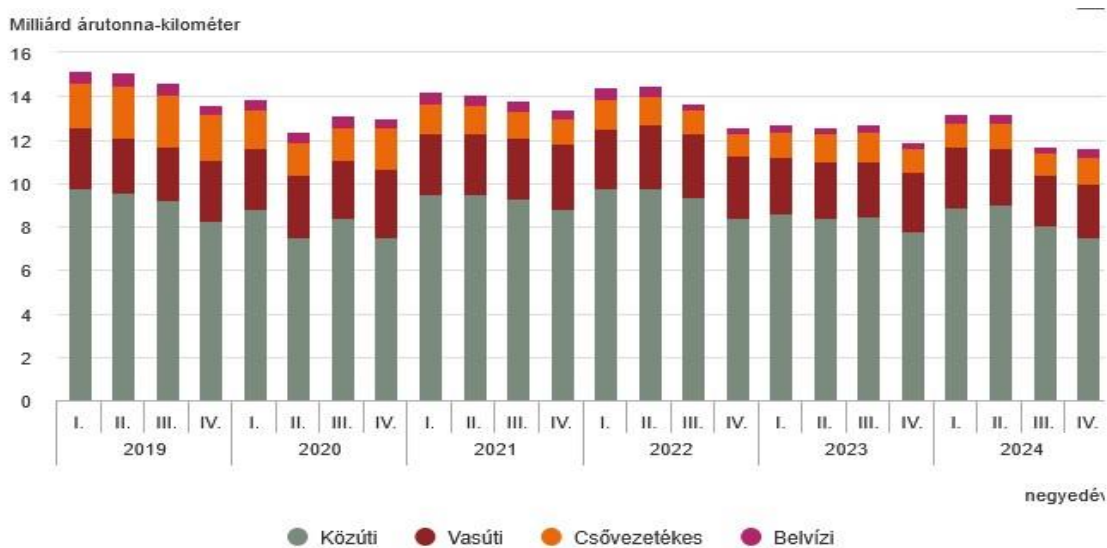
Ezekhez kapcsolódik hozzá az Uniós jogrendszer, illetve a nemzetközi fuvarozás szabályai, abban az esetben, ha a fuvarozási tevékenység több országot érintő tevékenységgé válik. A Happ Kft. bár nemzetközi szinten is tevékenykedik, a belföldi fuvarok meghatározóbbak a vállalat működésében.

Az árutovábbítás különböző módszerekkel és eszközökkel történik, figyelembe véve az ország, régió infrastruktúráját és az áru jellegét. Az árutovábbítás a használt eszköz jellege szerint lehet:

- közúti,
- vasúti,
- vízi,

- légi,
- csővezetékes. (Mihály és mtsai, 2019:86)

Napjainkban a közúti áruszállítás jelentősége a szárazföldi forgalomban egyértelműen jóval nagyobb a sokkal korábbi múltba visszatekintő vasúti szállításhoz. Ennek alapvető oka, hogy a közúti fuvarozás gyorsaságban, rugalmasságban felülmúlja azt, és gazdaságosabban képes alkalmazkodni az idő közben nagy változáson átesett fuvarpiaci elvárásokhoz, illetve a fuvaroztatói igényekhez.

1. ábra: Az áruszállítás teljesítménye szállítási módoként (Forrás: KSH Monitor-Szállítás, közlekedés)

A közúti áruszállítás teljesítménye az összes áruszállításnak átlagosan a 60%-át teszi ki. Megfigyelhető, hogy 2020-ban, valószínűleg a koronavírus-járvány hatására a teljesítmény jelentősen visszaesett. 2021-ben növekedés látható, azonban 2022 III. negyedétől ismét csökkenő tendenciát mutat az áruszállítás teljesítménye.

Ennek legvalószínűbb oka a gazdasági visszaesés, valamint a kereslet visszaszorulása a hirtelen megugró fuvardíjak miatt. A fuvardíjak emelésére a megemelkedett költségek kompenzálása miatt került sor, azonban több jelentés is rámutat, hogy a költségeket nem sikerült teljes mértékben áthárítani a megrendelőkre. A fuvar díjak mintegy egyharmadát az üzemanyagárak teszik ki, amely a vizsgált időszak alatt inkább növekedett, mint csökkent. Fontos komponense a költségeknek a sofőrök bére, az értékesítési leírás, a javítás és karbantartás költségei, a (lízing)kamatok, valamint a használati arányos útdíj (Pölös, 2025).

A Happ Kft. egy stabilan gyarapodó, sokoldalú vállalkozás- nem kizárólag fuvarozással foglalkozik-, azonban az említett tényezők minden bizonnyal hatást gyakorolnak jövedelmezőségére.

3. Szakirodalmi háttér áttekintése

3.1. Az éves beszámolóról röviden

A számvitel egy információs rendszer, amelynek keretében a gazdálkodók számot adnak az üzleti év során folytatott tevékenységükről. A számviteli szabályozás legfontosabb eleme Magyarországon a 2000. évi C. számvitelről szóló törvény (továbbiakban: Sztv). Ez a törvény tartalmazza többi között a könyvvezetési és a beszámolási kötelezettséget. A könyvvezetés keretében a gazdálkodó folyamatosan nyilvántartást vezet a vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetére ható eseményekről, majd az üzleti év végén lezárja azt. A könyvvezetési kötelezettség a beszámolási kötelezettségtől függ, ebből következik, hogy az éves beszámolóra kötelezett gazdálkodó könyvvezetését a kettős könyvvitel rendszerében végzi (Sztanó 2022:105).

Az Sztv. szabályozása alapján a gazdálkodó működéséről, jövedelmi, vagyoni és pénzügyi helyzetéről könyvvezetéssel alátámasztott beszámolót köteles készíteni, amely lehet:

- éves beszámoló
- egyszerűsített éves beszámoló
- összevont (konszolidált) éves beszámoló és
- egyszerűsített beszámoló. (2000. évi C. tv. 8.§ (1) bek.)

Egyszerűsített éves beszámolót készíthet a kettős könyvvitelt vezető vállalkozó, ha két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő, a nagyságot jelző három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértékeket:

Mutató értékek	Egyszerűsített éves beszámoló értékhatára	A Happ Kft. adatai		
		2022	2023	2024
Mérlegfőösszeg (millió Ft)	2 000	8 746	9 019	9 300
Éves nettó árbevétel (millió Ft)	4 000	8 611	8 792	9 120
Átlagosan foglalkoztatottak száma (fő)	50	119	193	270

1. táblázat: Az egyszerűsített éves beszámoló értékhatárai / saját szerkesztés az Sztv. és a Happ Kft. beszámoló adatai alapján/

Az egyszerűsített éves beszámolóra vonatkozó határértékek 2025. január 1-től jelentősen megemelkedtek. Az új értékhatárok alkalmazhatók a 2024. január 1-től kezdődő üzleti év beszámolójára, de a táblázat adataiból látható, hogy a Happ Kft. mindhárom mutató értékét 2022-ben és 2023-ban is meghaladta.

Fontos megjegyezni, hogy a társaság rendelkezik egy leányvállalattal, azonban nem köteles konszolidált éves beszámolót készíteni, mivel nem teljesíti az Sztv-ben foglalt konszolidációs kötelezettség kritériumait. „Az anyavállalatnak nem kell az üzleti évről összevont (konszolidált) éves beszámolót készítenie, ha az üzleti évet megelőző két üzleti évben a mérleg fordulónapján a következő három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg az alábbi határértéket: a mérlegfőösszeg a 10 000 millió forintot az éves nettó árbevétel a 20 000 millió forintot, az üzleti évben az átlagosan foglalkoztatottak létszáma a 250 főt (2000. évi C. tv. 117.§ (1) bek.).

A törvényi előírásoknak megfelelően a Happ Kft. éves beszámolót készít, amelynek részei:

- mérleg
- eredménykimutatás
- kiegészítő melléklet.
- üzleti jelentés.

A mérleg egy olyan kétoldalú kimutatás, amely összevontan, csak pénzürtéken, fordulónapra – az üzleti év utolsó napjára- vonatkozóan tartalmazza a vállalkozás vagyonát, tehát eszközeit és a forrásait (Takács és Márkus, 2024:27). A vállalkozások „A” és „B” mérlegséma közül választhatnak. A Happ Kft. az „A” mérlegséma mellett döntött, amely a kétoldalú szemléletet követi, bal oldalon az eszközöket fordított likviditási sorrendben, jobb oldalon a forrásokat – saját és idegen forrás szerinti bontásban- fordított lejáratú sorrendben mutatja.

Az eredménykimutatás a vállalkozás adózott eredményének kialakulását mutatja be az eredmény alakulására ható főbb tényezők levezetésével. Az eredménykimutatás készülhet összköltség, illetve

forgalmi költség eljárással. A Happ Kft. alapvetően szolgáltató tevékenységet folytat, ezért számára az összköltség eljárással készülő eredménykimutatás választása volt a legcélszerűbb, hiszen ez a módszer az időszak összes költségét költségnemenként tagolva gyűjti össze.

Szintén az éves beszámoló részét képezi a kiegészítő melléklet, amely számszerű adatokkal és szöveges magyarázatokkal segíti a valós és megbízható kép kialakítását. Tartalmazza többi között az Sztv. által előírt kötelező adatokat, a vállalkozás számviteli politikájának főbb elemeit, kiegészítéseket a mérleghez és eredménykimutatáshoz, illetve a cash-flow kimutatást.

Az éves beszámolóval egyidejűleg az üzleti jelentést is el kell készíteni, azonban azt nem kötelező közzétenni, de a vállalkozás székhelyén elérhető és megtekinthető. (Takács és Márkus, 2024:27-35)

3.2. Az éves beszámoló elemzésének módszertana

Az elemzés a gazdasági rendszer területeinek módszeres vizsgálatával információt nyújt a vezetés részére, így támogatva a döntés-előkészítést és egyben az ellenőrzést is. Az elemzés segítségével feltárhatók és számszerűen értékelhetőek azok a körülmények, amelyek befolyásolják a vállalkozás gazdálkodását, a hatékonyság és eredményesség fokozása érdekében.

Az elemzést a mutatószámok képzése, illetve azok összehasonlítása alapozza meg. „A mutatószámok olyan jelentősen összevont, tömörített numerikus kifejezések, amelyek koncentrált formában adnak ismeretet számszerűsíthető jelenségekről.” Az abszolút mutatószámok összeget, különbséget vagy szorzatot jelentenek, amelyek egy részét a beszámoló is tartalmazza. A relatív mutatószámok, vagyis -általában- viszonyszámok képzése pedig két egymással összefüggő abszolút mutatószám hányadosát jelentik.

Az elemzés során felhasználásra kerülő viszonyszám típusok a következők:

- megoszlási,
- összehasonlító és
- intenzitási viszonyszámok.

A megoszlási viszonyszám a részadat egészhez való viszonyát fejezi ki. Az összehasonlító viszonyszámok lehetnek dinamikus, területi összehasonlító és koordinációs viszonyszámok. A dinamikus viszonyszámok adnak lehetőséget az időbeli összehasonlításra, ahol a viszonyítás alapját képezheti a bázisév (bázisviszonyszám) vagy a tárgyévet megelőző év adatai

(láncviszonyszám). Természetesen megoszlási és intenzitási viszonzszámokból is képezhetők dinamikus viszonzszámok. Az időbeli összehasonlításra azért van szükség, mert sok esetben a mutatószámoknak nincs konkrét elfogadható értéke.

Az intenzitási viszonzszám két, egymással kapcsolatban álló különböző fajta adat hányadosa, amelyek a jövedelmezőség és hatékonyság vizsgálatánál bírnak jelentőséggel (Kresalek és Pucsek, 2024: 11-12).

Az elemzés során az abszolút és relatív eltérés is fontos szerepet játszik. Az abszolút eltérés két adat, így a tárgyév és a bázisév adatai, közötti változás nagyságát fejezi ki konkrét mértékegységben, amely megmutatja a tényleges növekedést vagy csökkenést. Ezzel szemben a relatív eltérés az abszolút eltérést egy viszonyítási alaphoz képest vizsgálja és arányos vagy százalékos formában jeleníti meg a változás mértékét. A relatív eltérés lehetővé teszi a különböző nagyságrendű adatok összehasonlítását, így érzékelteti a változás jelentőségét. (Huzdik és mtsai 2020:14)

A mutatószámok elemzése egyszerűen kezelhető, ugyanakkor megvannak a maga hátrányai, ugyanis az ok-okozati összefüggések gyakran rejtve maradnak az információ tömörítettsége miatt. Ezért értelemszerűen szükséges több mutatószámot alkalmazni a minél átfogóbb elemzés érdekében. Továbbá a számvitel múltorientáltsága miatt csak múltbeli adatokra fókuszál, amelyek azonban hatást gyakorolhatnak az elkövetkező évek eredményeire is, ezért ez nem feltétlenül negatív.

Az alábbiakban kitérek az elemzés során fontos mutatószámokra, amelyek lényegesek a Happ Kft. komplex elemzése során.

A beszámoló elemzése általában a következőkre terjed ki:

- a vagyoni és pénzügyi helyzet alakulására,
- a gazdálkodás jövedelmezőségére és a tevékenység hatékonyságára.

A mérleg elemzése a vállalat vagyoni és pénzügyi helyzetének vizsgálatára nyújt lehetőséget.

A vagyon elemzése vertikális és horizontális mutatókkal lehetséges. A vertikális mutatók számításánál vagy csak az eszköz- vagy csak a forrásoldal adatai kerülnek figyelembevételre az eszközszerkezeti és tőkeszerkezeti mutatókhoz. Az eszközszerkezeti mutatók megadják a tőkelekötés milyenségét és ebből kiindulva további eszközszerkezeti mutatók is vizsgálhatók, az eszközcsoportok és az összes eszközérték, az egyes eszközcsoportok és az eszközfőcsoportok, valamint a mérlegtételek és az eszközcsoportok hányadosaként.

A forrásszerkezeti mutatók kifejezik a saját és idegen tőke viszonyát. Az alkalmazható mutatók például a forráson belül a tőkeellátottság vagy a kötelezettségek aránya, míg az idegen tőke és a saját tőke egymáshoz való viszonyítása a tőkefeszültséget mutatja. Elemezhetők továbbá a saját tőke összetételének változása, valamint a kötelezettségeken belül a hosszú és rövid lejáratúak aránya. Ezek a mutatók rámutatnak, hogy a vállalkozás milyen arányban támaszkodik saját vagy külső forrásokra.

Horizontális mutatók számításánál az eszköz, -és forrásoldal adatai is szükségesek. A leggyakrabban alkalmazott horizontális mutatószám a tőkemultiplikátor, amely az eszközök és a saját tőke hányadosaként az eszközigenyességet mutatja. Az eszközök és források összhangjának értékelésére a legmegfelelőbb mutatószámok a befektetett eszközök fedezete, amelynek számítási módja egyrészt a saját tőke befektetett eszközökhöz való viszonyítása, másrészt figyelembe vehetőek a hosszú lejáratú kötelezettségek is. A nettó forgótőke aránya az összes eszközökhöz viszonyítva szintén alkalmas e célra, azonban csak akkor használható, ha a nettó forgótőke (a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbsége) pozitív.

A vertikális és horizontális mutatók alkalmazása együttesen a mérleg átfogó elemzését jelenti.

A pénzügyi helyzet elemzése hosszú és rövid távon is értelmezhető. A hosszú távú vizsgálat az adósságállományra (az egy éven túl esedékes kötelezettségekre) fókuszál. Ennek keretében vizsgálható az adósságállomány -vagy a saját tőke aránya-, illetve az adósságállomány fedezettsége. A rövid távú pénzügyi helyzet elemzésének lényege, hogy a vállalat mennyire képes rövid távon finanszírozni kötelezettségeit. Ennek mérésére a likviditási mutatók használhatók, amelynek három fokozata ismert: azonnali likviditás, likviditási gyorsráta és az általános likviditási ráta. Az azonnali likviditás csak a leglikvidebb eszközöket- a pénzeszközöket-állítja szembe a rövid lejáratú kötelezettségekkel, a likviditási gyorsráta a követeléseket is figyelembe veszi, az általános likviditási ráta pedig az összes forgóeszkővel számol. A nettó forgótőke a likviditás mérésére is használható a rövid távú működésbiztonsági mutató segítségével.

A jövedelmezőség elemzéséhez az alapot az eredménykimutatás adja. Ez történhet az eredmények, a bevételek és a költségek alakulásának, valamint azok összetételének vizsgálatával. Szakdolgozatomban a költségek összetételének és időbeli alakulásának elemzésére a költséghányad mutatószámot fogom górcső alá venni. Ez a mutató az egyes költségnemek arányát fejezi ki a nettó árbevétel tükrében.

A vállalat jövedelemtermelő képességének elemzéséhez az eredménykimutatás mellett a mérleg egyes elemeire is szükség van. Az elemzés során a különböző eredménykategóriákat viszonyítása történik meg egy vetítési alaphoz, amely az elemzés célját tekintve lehet az értékesítés nettó árbevétele (vagy az összes bevételek kategória), a saját tőke, a befektetett eszközök, a lekötött eszközök- vagy csak a tárgyi eszközök-, a bérköltség, a személyi jellegű ráfordítások összege és az átlagos állományi létszám. Ezek alapján megkülönböztethetők például a bevételarányos, a tőkearányos, az élőmunka-arányos és az eszközarányos jövedelmezőségi mutatók.

A beszámoló elemzésének szempontjából szintén nagy jelentősége van a hatékonyságnak is. Általánosságban elmondható, hogy egy vállalat akkor működik hatékonyan, ha adott teljesítményt a lehető legkisebb ráfordítással, vagy adott ráfordítás mellett nagyobb hozamot ér el. A hatékonysági mutatók kifejezik, hogy a vállalkozás milyen eredményességgel használja fel a rendelkezésére álló erőforrásokat. E szerint célszerű számítani az élőmunka-hatékonyság és bérhatékonyság mutatóit, a termelési költség szint mutatóját, valamint az eszköz-és tőkehatékonyság mutatóit. Ezek a parciális hatékonysági mutatók, amelyek a komplex hatékonysági mutató alakulására ható tényezőket számszerűsítik. A számítást megnehezíti, hogy a bruttó és nettó termelési értékek külön nem szerepelnek sem a mérlegben, sem az eredménykimutatásban, így azokat is szükséges kiszámítani az eredménykimutatás és a kiegészítő melléklet adatai alapján. A hatékonysági mutatók nemcsak pénzértéken, hanem naturális vagy vegyes mértékegységben is értelmezhetők (Kresalek és Pucsek, 2024:34-129).

3.3. Nemzetközi kitekintés – mutatószámok más megközelítésből

Az angolszász országokban elterjedt mutatószámok a jövedelmezőség mérésére az EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) és a NOPAT (Net Operating Profit Adjusted Taxes).

Az EBITDA azt mutatja meg, hogy a vállalat mennyire jövedelmező az üzemi (üzleti) tevékenysége alapján anélkül, hogy figyelembe venné a kamatokat, az értékcsökkenési leírást és az adófizetési kötelezettséget. Az EBITDA az 1980-as években vált népszerűvé, elsősorban annak érdekében, hogy egy vállalat adósságszolgálati képességét tükrözze. Gyakran használják a tőkeigényes iparágakban – ilyen például a fuvarozás is-, ahol nagy arányban vannak jelen befektetett eszközök, ezáltal magas az értékcsökkenési leírás összege. Az EBITDA azáltal, hogy a nettó árbevételhez visszaadja a kamatokat, az adókat, az értékcsökkenési leírást és az amortizációt, lehetővé teszi a vállalatok alapvető tevékenységéből

származó jövedelmének vizsgálatát és összehasonlíthatóságát (Adam 2024). Ezt a mutatószámot (EBITDA) az évek alatt rengeteg kritika érte. Az értékcsökkenési leírás figyelmen kívül hagyása mellett azzal az indokkal érvelnek, hogy nem jár közvetlen pénzmozgással, ezért nincsen hatással a vállalat szabad pénzeszközeire. A kamatköltségek mellőzése pedig azért szükséges, hogy az eredmény összehasonlítható legyen különböző finanszírozási struktúrával rendelkező vállalatok között. Számos pénzügyi, befektetési szakember nyilvánított véleményt arról, hogy az EBITDA alkalmazása torzítja a vállalat valós pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetét. Szerinte- és más kritikusok szerint is- az értékcsökkenési leírás nem csupán egy számviteli tétel, hanem valós költséget jelent, hiszen a vállalatnak hosszú távon újra be kell ruháznia eszközeibe, a beruházáshoz pedig az esetek döntő többségében idegen forrást is igénybe vesz, amelynek költségei vannak (pl. kamatok).

Egy, az EBITDA hitelességével foglalkozó tanulmány rávilágított arra, hogy azon vállalatok, amelyek beszámolóikban közzéteszik az EBITDA értékét, általában kisebbek, nagyobb fokú eladósodottsággal rendelkeznek, tőkeigényesebbek, valamint kevésbé nyereségesek, mint azok, amelyek nem teszik közzé az EBITDA eredményét. Ez azért van, mert a vezetés jobb pozícióban szeretné feltüntetni a cég teljesítményét, ugyanis általában az EBITDA-t alkalmazó számítások produkálják a legkedvezőbb értékeket (Arnt és mtsai, 2018:5). Valós példa erre a Yellow Corporation esete, amely egy Egyesült Államokban működő, fuvarozással foglalkozó cég. Éveken keresztül viszonylag magas EBITDA értékekről számolt be éves jelentéseiben, ennek ellenére 2023-ban csődeljárás indítását kérvényezte. Flottája előregedett, és többek között ezek cseréjét nagyszámú hitelekből hajtotta végre, ami hozzájárult fizetéseképtelenségéhez (Chris és Michelle, 2023).

A mutató megbízhatóságát tovább csorbítja, hogy nem standardizált- tehát nem ismeri el sem az IFRS, sem a US GAAP-, így könnyen manipulálható és visszaélésre adhat lehetőséget (Arnt és mtsai, 2018:9).

A NOPAT az EBITDA-hoz képest csak a kamatjellegű ráfordításokat mellőzi, ezáltal azt mutatja meg, hogy milyen eredményt érne el a vállalkozás adófizetés után, ha eszközeit csak saját tőkével fedezné, tehát nem lenne adóssága (Julia 2024). Hátránya abból adódik, hogy az adó mértékét az üzemi (üzleti) tevékenység eredményéből vonja ki, míg például Magyarországon a társasági adó alapja az adózás előtti eredménye, amely már tartalmazza a pénzügyi műveletek eredményét is,

növelő és csökkentő tételekkel korrigálva, illetve a kis-és középvállalkozások pedig további adókedvezményeket vehetnek igénybe, amennyiben jogosultak rá.

Alternatívaként ezekre a mutatókra az árbevétel arányos üzemi (üzleti) tevékenység eredményét, valamint az árbevétel arányos adózott eredményt fogom vizsgálni. Előbbi mutató arra koncentrál, hogy a vállalkozás alaptevékenysége önmagában mennyire volt eredményes, míg az adózott eredmény pedig magában foglalja az idegen tőke költségét és az adófizetés hatását is.

4. A Happ Kft. vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetének vizsgálata a 2020-2024. években

A bemutatott mutatók a Happ Kft. vagyoni helyzetébe, pénzügyi egyensúlyába és eredménytermelő képességébe adnak betekintést. A hazai gyakorlatban e mutatók gyakran szerepelnek a kiegészítő mellékletben- ez alól a Happ Kft. sem kivétel-azonban sok esetben a formai követelmények teljesítése érdekében, értelmezés nélkül kerülnek kiszámításra. Az éves beszámoló közzétételének határideje május 31., és a Happ Kft. könyvvizsgálatra kötelezett. A szakdolgozat írásának időpontjában a könyvvizsgálat nem zárult le, így a 2024. évi adatok előzetes értékeknek tekintendők.

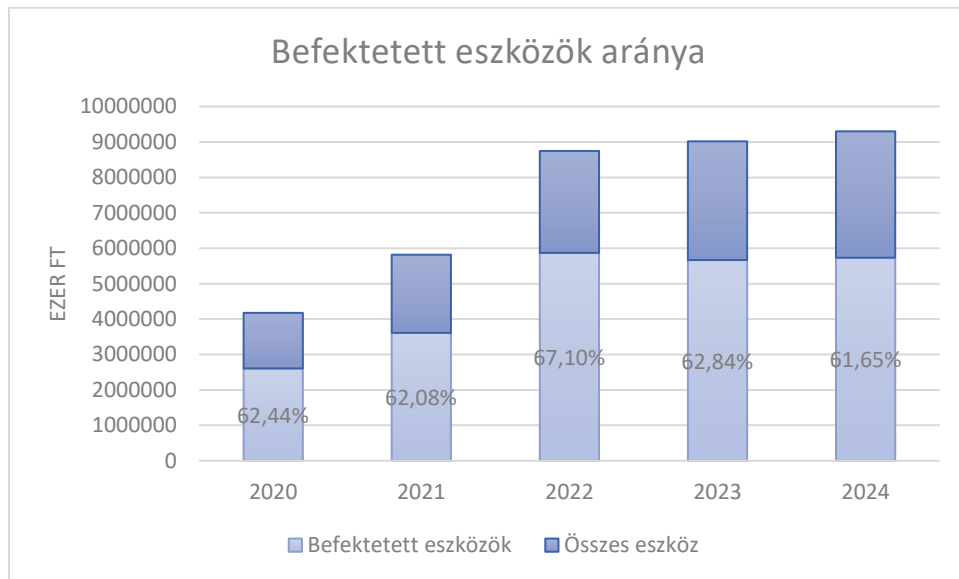
4.1. A mérleg átfogó elemzése

Az elemzés a vagyoni szerkezetre összpontosít, segítségével feltárható, hogy a Happ Kft. eszközei és forrásai milyen arányban és összetételben állt rendelkezésre a vizsgált időszak alatt.

4.1.1. Az eszközszerkezet vizsgálata

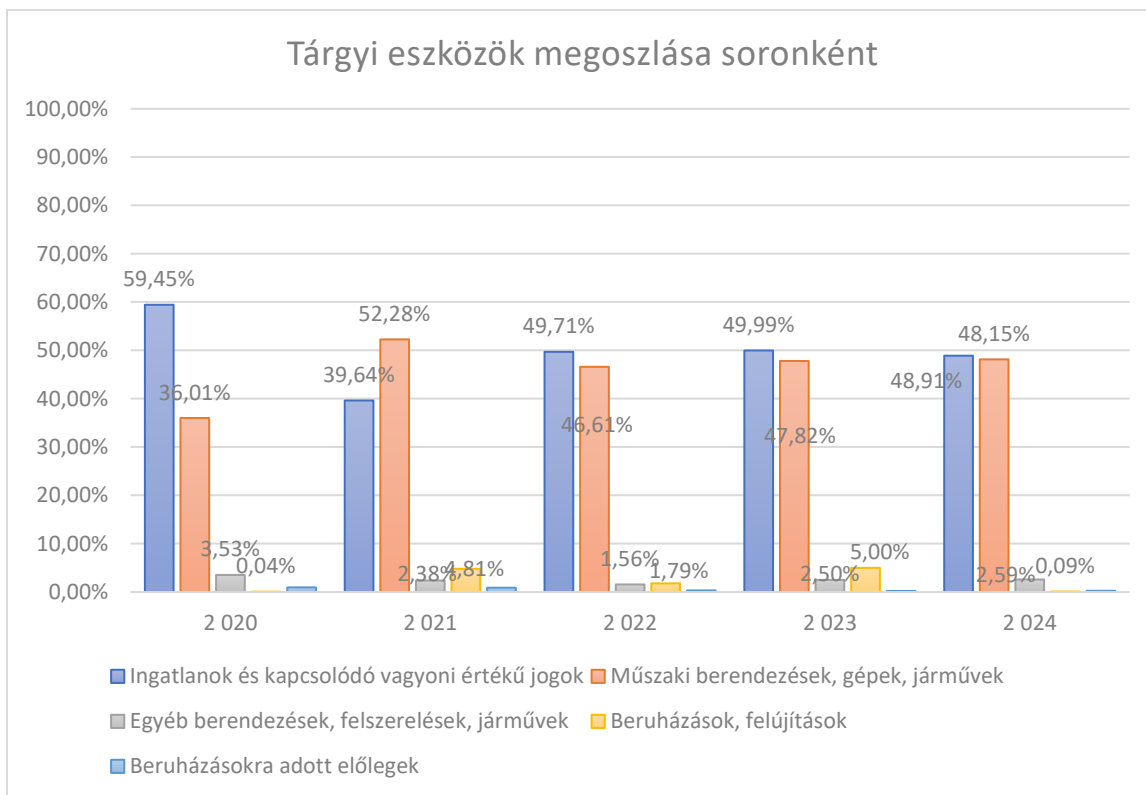
Az eszközszerkezet vizsgálatánál első lépés a befektetett eszközök arányának értékelése, mivel az összes eszköz jelentős arányát ezen eszközök képviselik, az értékek 62% és 67% között alakultak a vizsgált időszakban. A befektetett eszközök a vállalkozási tevékenységet tartósan, legalább egy éven túl szolgálják. (Sztanó 2022: 281). E mutatónak nem létezik általánosan elfogadott értéke, tekintve, hogy a tevékenységtől függően változik. A Happ Kft. esetében indokolt lehet a több, mint 60%-os arány, mivel a raktárak és a flotta, amelyekkel rendelkezik, a vállalkozás tevékenységét jóval több, mint egy éven át szolgálják. Továbbá az is megfigyelhető, hogy 2020 és 2022 között jelentős növekedés tapasztalható, körülbelül 225%-kal emelkedett a befektetett eszközök értéke a két év leforgása alatt. A vizsgált időszak alatt összességében ez 220%-os növekedést jelent, mivel

2023-ban és 2024-ben enyhe csökkenés tapasztalható a 2022. évi értékhez képest. Aránya azonban a növekedés mellett is stabil maradt, amely kiegyensúlyozott eszközszerkezetre utal.

2. ábra: A befektetett eszközök aránya /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

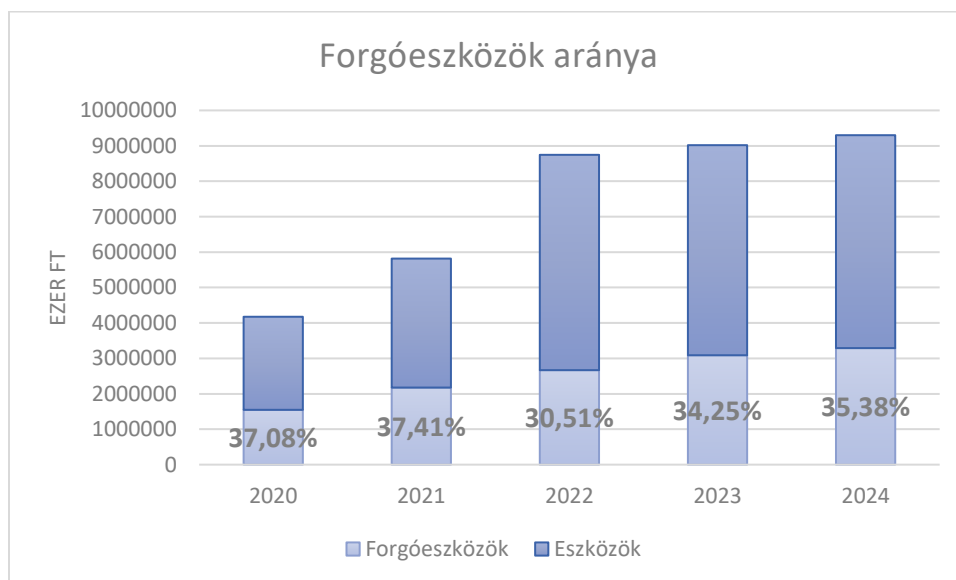
A befektetett eszközök több, mint 99%-át minden vizsgált évben a tárgyi eszközök tették ki, így a tárgyi eszközök megoszlását és változását részletezi a következő diagram. Csekély arányban rendelkezik a Happ Kft. immateriális javakkal és befektetett pénzügyi eszközökkel. Előbbi értékét nagyrészt a Happ Kft. részesedése teszi ki leányvállalatában.

3. ábra: A tárgyi eszközök megoszlása soronként/saját szerkesztés a beszámolók alapján/

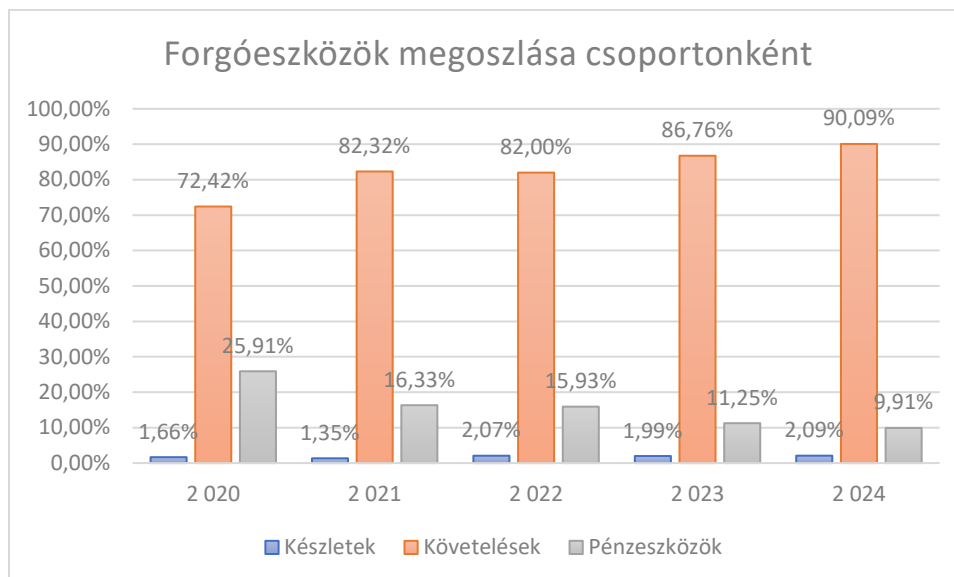
A tárgyi eszközök azok az anyagi eszközök, amelyek a vállalkozás tevékenységét- közvetlenül vagy közvetett módon- egy éven túl szolgálják. (Sztanó 2022:291). Az ingatlanok és a kapcsolódó vagyoni értékű jogok, illetve a műszaki berendezések, gépek, járművek a vizsgált időszakban a tárgyi eszközök több, mint 90%-át tették ki. Azonban arányuk változó, 2020-ban az ingatlanok értéke a meghatározóbb, a következő évben pedig fordítva. A 2022. évtől megfigyelhető, hogy a Happ Kft. nagyjából fele-fele arányban rendelkezik ingatlanokkal és műszaki berendezésekkel. A tárgyi eszközök értéke 2020-ról 2022-re 225%-kal növekedett, amely megegyezik az összes befektetett eszköz értékének növekedésével. A növekedéshez a flotta újítása, illetve bővítése járult hozzá nagyobb arányban, ezek értéke csaknem 300%-a a 2020. évi adatoknak. A közúti áruszállításra használt eszközök, a tehergépkocsik, a pótkocsik, illetve a vontatók. A Happ Kft. kiemelt figyelmet fordít nemcsak a flotta bővítésére, hanem a régi járművek cseréjére is, ezért nem meglepő ez a növekedési ütem. A raktárterület bővítése is fontos aspektus a vállalatnál, ezt az ingatlanok értékének nagyjából 189%-os emelkedése is alátámasztja. Az előző évekkkel ellentétben 2023. évre a tárgyi eszközök értéke minimálisan, körülbelül 4%-kal csökkent, amely pontosan 221 391 ezer Ft összeget tesz ki. A 2024. évi adatok enyhén felülmúlják az előző évit, de még így

is elmarad a 2022. év kiemelkedő értékétől. Ezekben az években feltehetőleg az előregedett járművek cseréjére helyeztek nagyobb hangsúlyt, nem az állomány bővítésére, valamint jelentősebb raktárterület bővítésre sem került sor.

4. ábra: A forgóeszközök aránya /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A következő vizsgálandó mérlegfőcsoport a forgóeszközök, amelyek a vállalkozás tevékenységét általában kevesebb, mint egy évig szolgálják, tehát éven belül felhasználásra kerülnek. Arányuk a mérlegben- mint a befektetett eszközök esetében- állandónak tekinthető, 30% és 37% között alakult a vizsgált időszakban. 2020 és 2022 között ez esetben is nagymértékű növekedés látható a diagramon, a 2022. évi érték pontosan 172%-a a 2020. évinek, azonban ez jelentősen elmarad a befektetett eszközök növekedésétől, amely látszik is, hiszen a forgóeszközök értéke nagyjából 6,5%-kal csökkent a mérlegben. Jelentős javulás tapasztalható a 2023. évtől, hiszen az arány 3,7%-kal bővült az előző évhez képest, 2023-ról 2024-re további 1,13%-ot növekedett a mutató. A Happ Kft. esetében természetesen indokolt a forgóeszközök alacsonyabb aránya, hiszen nem kereskedelmi tevékenységet végez, ahol a forgóeszközök nagyobb szerepet játszanak, azonban az arány csökkenése veszélyes lehet likviditási szempontból, így a forgóeszközök összetételének aránya és változása is vizsgálandó tétel.

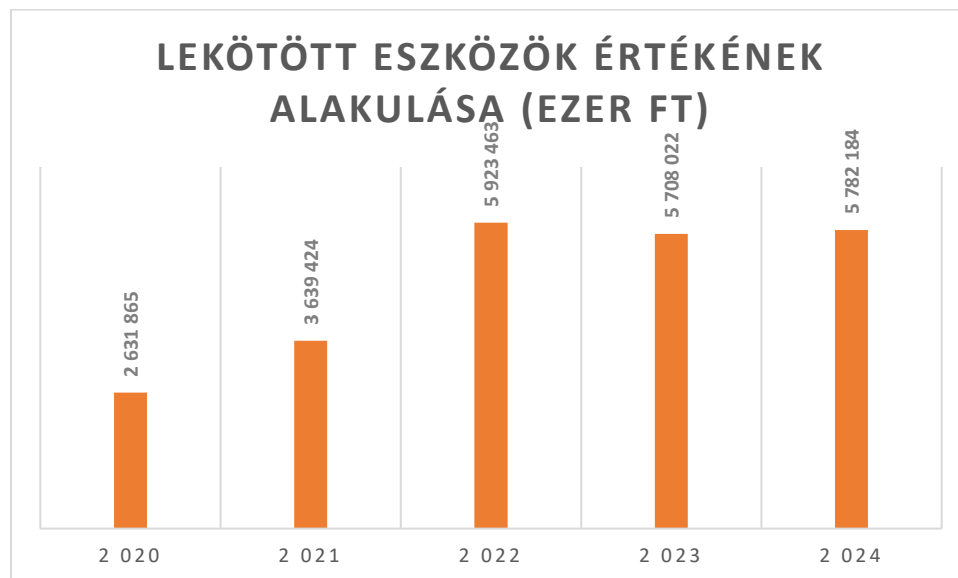

5. ábra: Forgóeszközök megoszlása soronként /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A követelések teszik ki minden vizsgált évben a forgóeszközök jelentősebb hányadát, és az érték évről évre növekszik. „Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzürtékben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez és szolgáltatásteljesítéshez kapcsolódnak[...]” (Sztanó 2022:330). A Happ Kft. követeléseinek legnagyobb részét a vevőkövetelések teszik ki, azonban szerepelnek egyéb követelések is mérlegében, amelyek a következők: költségvetéssel szembeni követelések, adott előlegek, foglaló, kaució, bankgarancia, illetve egyéb nem nevesített követelések. A követelések értéke a vizsgált időszak alatt csaknem megháromszorozódott. A Happ Kft. készleteit minden évben az anyagok tették ki, amelyek egy ilyen vállalkozás esetében főként a következőkből tevődnek össze: üzemanyag (gázolaj), AdBlue adalékanyag, alkatrészek, gumiabroncsok stb. A készletek értéke nagyon alacsony, a 2%-ot csak 2022-ben, illetve 2024-ben érte el, azonban ennek ellenére értéke, ha minimálisan is, de növekedett minden évben, ami a működés zavartalan folytatásának érdekében elengedhetetlen. A pénzeszközök azonban az előző két tétellel ellentétben nemcsak arányaiban csökkentek, hanem abszolútértéken is, ami a likviditást tekintve semmiképpen sem kedvező.

A következő ábra a lekötött eszközök értékének alakulását szemlélteti, amelyre a hatékonysági mutatók értékelése miatt van szükség, azonban értékét a tárgyi eszközök, az immateriális javak és a készletek értéke együttesen adja. Az érték 2022-ben érte el a maximumot, ami a bázisához,

2020-hoz képest 225%-os emelkedést jelent, ezután minimális csökkenés tapasztalható, mivel valószínűleg a kedvezőtlenebb gazdasági környezet hatására a beruházási kedv alábbhagyott.

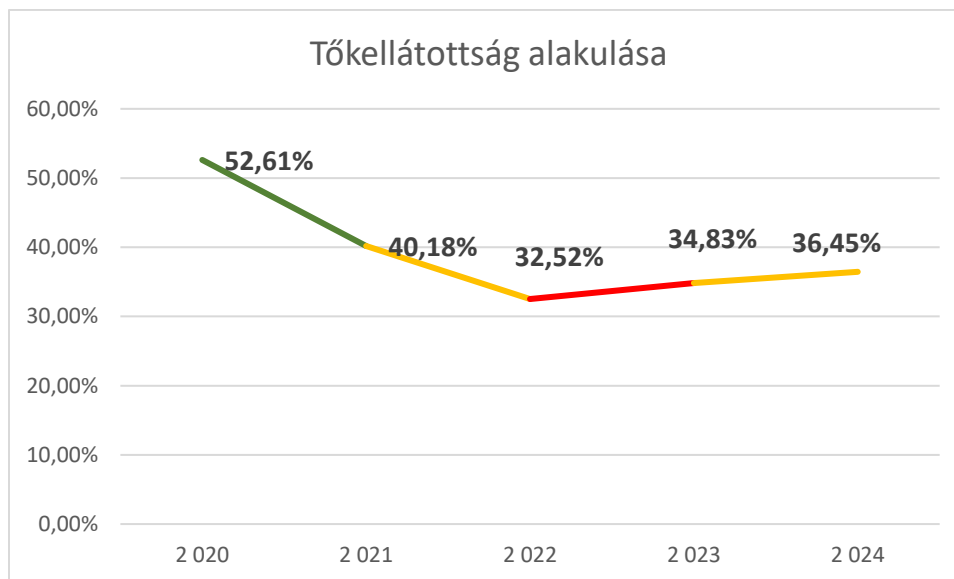

6. ábra: A lekötött eszközök értékének alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

Külön diagramon nem szerepel, de az aktív időbeli elhatárolások a vizsgált időszak alatt az összes eszköz 0,5-3%-át tették ki. Tehát a tárgyévet érintő bevételek és költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása a vizsgált időszakban 0,5-3% között növelte a vállalkozás eredményét, a bevételek növelésével és a költségek, ráfordítások csökkentésével.

4.1.2. A forrásszerkezet vizsgálata

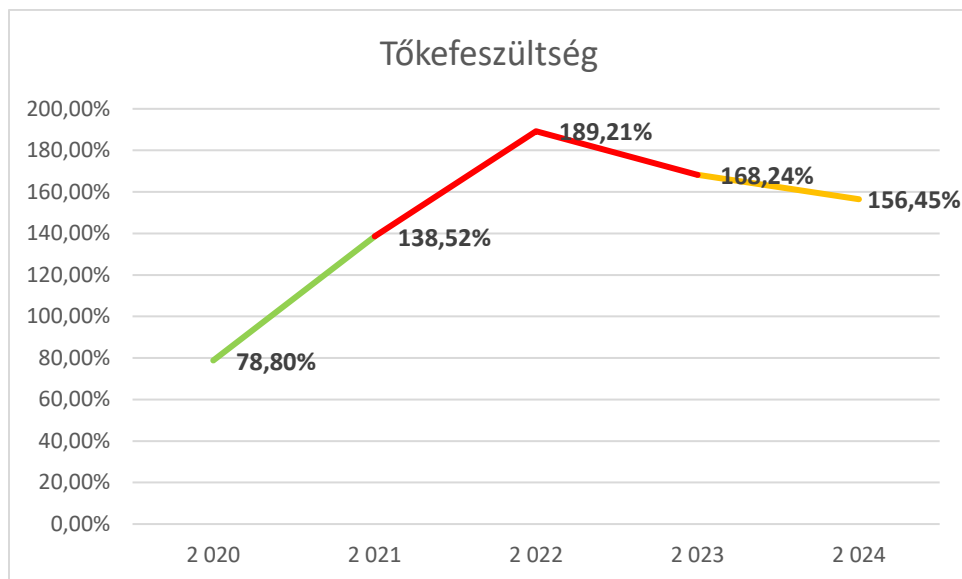
A forrásszerkezet vizsgálatára az első, és egyben talán legfontosabb mutató a tőkeellátottság. Ez a mutató a saját tőkét viszonyítja az összes forráshoz, így aránya megmutatja, hogy a Happ Kft. vagyonát mekkora részben finanszírozza saját vagy idegen forrásból.

7. ábra: Tőkeellátottság alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

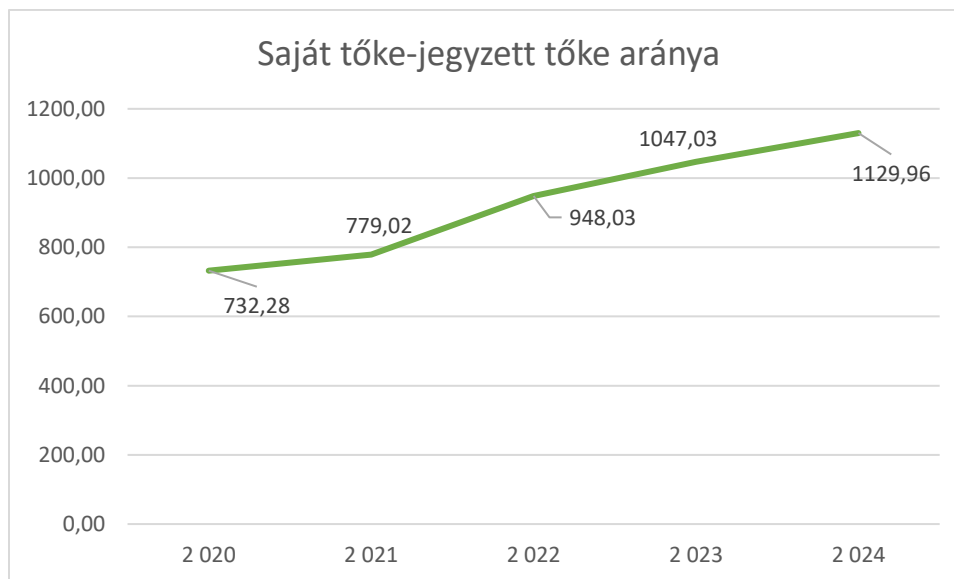
2020-ban a források több, mint felét a saját tőke értéke adta, azonban ezután gyors csökkenésnek indult, a külső forrásbevonás hatására. Ennek a mutatónak a szakirodalmak szerint a kritikus értéke 30%, és jól látható, hogy 2022-ben meglehetősen közel került a Happ Kft. ehhez az értékhez. 2020. és 2022. között nagymértékű növekedést produkált a vállalkozás eszközállományát tekintve, azonban a diagram adataiból látható, hogy ehhez külső források bevonására volt szükség. A mutató a 2023. évtől javulásba kezdett, azonban a kritikus mértékhez továbbra is közel áll.

A következő mutató, a tőkefeszültség az idegen tőkét a saját tőkéhez viszonyítva mutatja. 2020-ban ez a mutató is nagyon kedvezőnek számít, hiszen az idegen tőke nem éri el a saját tőke 80%-át sem. Azonban, ahogy a tőkeerősség mutató romlásából ki lehetett következtetni, az idegen tőke 2021. évtől kezdődően jócskán meghaladja a saját tőke értékét. Ez a mutató szintén 2022-ben éri el a maximumot, amikor is az idegen források értéke 1,89-szerese, azaz 189,21%-a a saját tőkének. A 2023. évtől szintén javuló tendencia figyelhető meg, ugyanis 2024. évre a mutató csaknem 33%-ot csökkent. A forrásszerkezet további vizsgálatára van szükség ahhoz, hogy kiderüljön, hogy a javuló tendencia a saját tőke növekedésének tudható be, vagy a kötelezettségek arányának csökkenése okozta a változást.

8. ábra: Tőkefeszültség mutató alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A saját tőke növekedésének mérésére a saját tőke és a jegyzett tőke arányának számítása ad lehetőséget. A Happ Kft.-nél a jegyzett tőke a vizsgált időszakban változatlan, a korlátolt felelősségű társaságokra vonatkozó törvényi minimumnak megfelelő összeg, 3000 ezer Ft. A jegyzett tőke a saját tőke viszonylag állandó része, mely vagyont a tulajdonosok véglegesen a vállalkozás rendelkezésére bocsátottak (Sztanó 2022:367). A saját tőke a jegyzett tőkének már a bázisévben (2020-ban) is több, mint 730-szorosa, százalékban kifejezve 73000%-a. A mutató fejlődése töretlen, 2024. évre a saját tőke értéke eléri a jegyzett tőkének az 1100-szorosát is. Ebből következik, hogy a tőkeerősség mutató romlását nem a saját tőke csökkenése okozta, hanem a külső forrásbevonás mértéke meghaladta a saját tőke növekedésének ütemét.

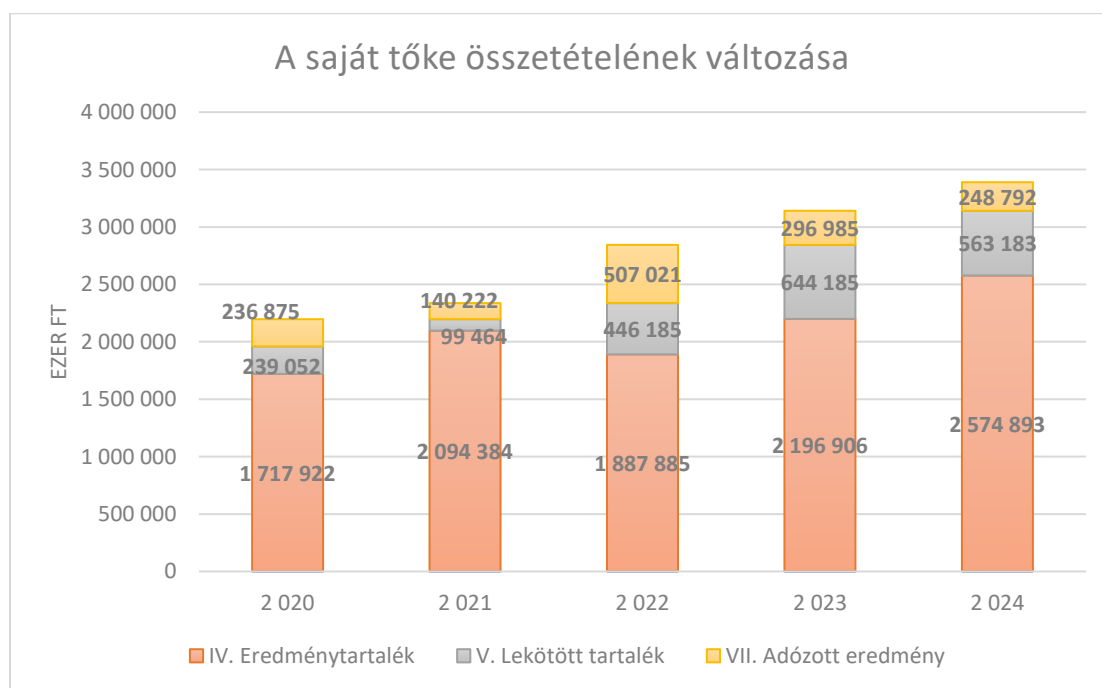
9. ábra: Saját tőke-jegyzett tőke arányának változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A saját tőke összetételének változását a következő diagram mutatja, amelyen kizárólag a változó tőkerészek szerepelnek, tehát a jegyzett tőke kivételével minden, amelynek a Happ Kft. esetében nem nulla az értéke. A jegyzett, de még be nem fizetett tőke is a saját tőke egy eleme, azonban Happ Kft. nem rendelkezik ilyen tőkeelemmel egyik vizsgált évben sem, így annak értéke szintén nulla. A saját tőke változó elemei a következők:

- tőketartalék
- eredménytartalék
- lekötött tartalék
- értékelési tartalék
- adózott eredmény (Sztanó 2022:366).

A tőketartalékot szintén a tulajdonosok bocsátják véglegesen a vállalkozás rendelkezésére, azonban a jegyzett tőkével ellentétben ez a vagyonelem a cégbíróságon nem kerül bejegyzésre (Sztanó 2022:376). Az értékelési tartalék lehetőséget ad a kettős könyvvitelt vezető vállalkozások számára a tartósan befektetett eszközök mérlegkészítéskori piaci értékén történő értékelésére (Sztanó 2022:382). A Happ Kft. azonban nem rendelkezik sem tőketartalékkal, sem az értékhelyesbítés lehetőségével nem él, így ezen soroknak az értéke minden év tekintetében nulla. Az eredménytartalék a tárgyévet megelőző üzleti évek adózott eredményének halmozott összege (Sztanó 2022:378). Természetesen ez a tőkeelem adja a legnagyobb részét a saját tőkének, értéke az előző évi adózott eredménytől és a lekötött tartalék képzésétől, illetve feloldásától függ. Az

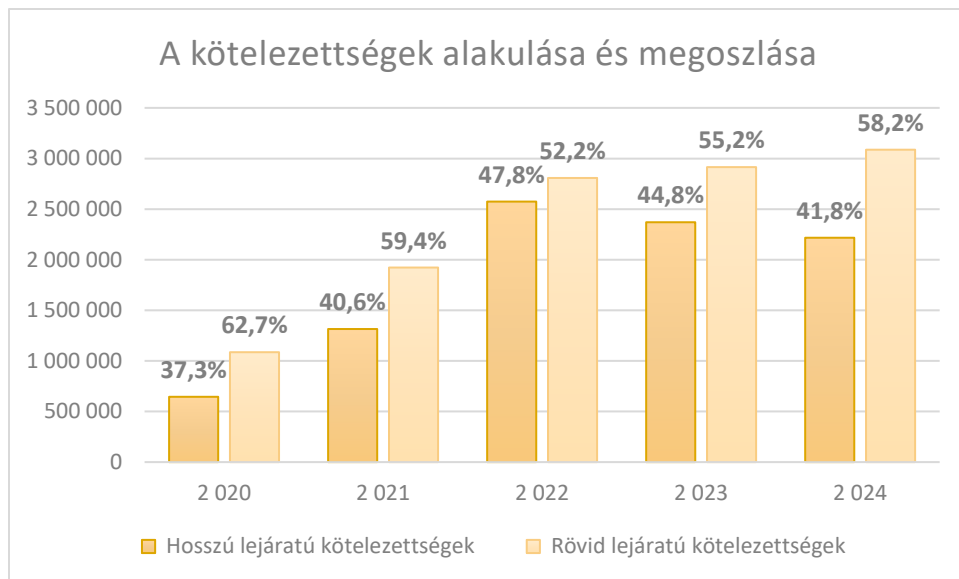
eredménytartalék 2022-ben mutatja a legkisebb részarányt (kb. 66%-ot), mert az előző évi adózott eredmény, amelyet átvezettek az eredménytartalékba, alacsonynak mondható, illetve jóval több lekötött tartalékot képeztek, mint feloldottak. A lekötött tartalék az eredménytartalék nem szabadon felhasználható részét mutatja, a Happ Kft. esetében ez fejlesztési tartalék, amelyet jövőbeli beruházások megvalósítására különített el, értéke a 2023. és 2024. évben meghaladta a 20%-ot a saját tőkén belül. Az adózott eredmény az üzemi (üzleti) tevékenység és a pénzügyi műveletek eredményének az adófizetési kötelezettséggel csökkentett összege. A saját tőke növekedése leginkább a kedvező 2022. évi adózott eredményeknek tudható be, amikor is az adózott eredmény a legnagyobb értéket mutatja, ami az előző év értékének több, mint három és félszerese. A következő két évben közel sem sikerült akkora eredményt elérnie a Happ Kft.-nek, mint 2022-ben. Ennek ellenére a saját tőke növekedése továbbra is biztosított, ugyanis a Happ Kft. tulajdonosai minden évben az adózott eredmény teljes egészének az eredménytartalékba történő átvezetése mellett döntöttek. Erre számos oka lehet egy vállalkozás tulajdonosának, például a hitelképesség javítása, valamint az eladósodottság minimalizálása. Ez az intézkedés a vállalkozás hosszútávú sikerességét jelentheti, míg az osztalékfizetés inkább a rövidtávú profitszerzésre ad lehetőséget.

10. ábra: Saját tőke összetételének változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A saját tőke vizsgálata után a kötelezettségek összetételének és alakulásának értékelése következik. „Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzürtékben kifejezett, elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénzünyújtáshoz kapcsolódnak.” (Sztanó 2022:391) A rövidtávú kötelezettségek nagyobb arányban szerepelnek a mérlegben. A rövid lejáratú kötelezettségeket nagyrészt a szállítók teszik ki, értékük 36-53% között alakult. 2023. évtől csökkent jelentősen az arány, amikor is pontosan 36,83% volt az aránya a rövid lejáratú kötelezettségeken belül. A változást az okozta, hogy a szállítók értéke abszolút értéken is csökkent, 404 850 ezer Ft-tal az előző évhez képest, valamint a rövid lejáratú hitelek aránya növekedett, a megelőző évek átlaga 29%, ez azonban 2023-ra 44,7%-ra nőtt. A növekedéshez nagymértékben a lízinghitelek duplájára emelkedése járult hozzá, amelyek a flotta bővítését és az állomány megújítását szolgálják.

A hosszú lejáratú kötelezettségek aránya viszonylag alacsonynak tekinthető a 2020. és 2021. éveket illetően. A hosszú lejáratú kötelezettségeket jobbra a beruházási és fejlesztési hitelek teszik ki, 2022. évtől csak ez szerepel a mérlegben. A legmagasabb arány ez esetben is 2022-ben figyelhető meg, a bázisévhez képest az értéke majdnem ötszörösre emelkedett. Valószínűsíthetően a kedvezőtlenebb gazdasági környezet hatására-például magasabb hitelkamatok- összességében enyhe csökkenésnek indult a kötelezettségek értéke.

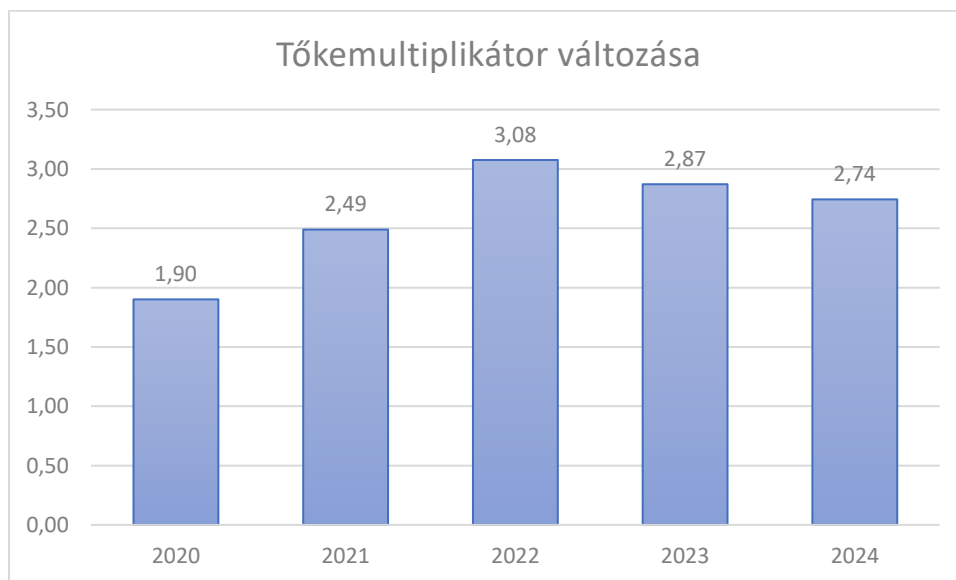
11. ábra: A kötelezettségek alakulása és megoszlása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A források között szerepelnek még a passzív időbeli elhatárolások, amelyek az össze forrás 4-6%-át tették ki az öt év alatt. A tárgyévet érintő bevételek és költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása a vizsgált időszakban 4-6% között csökkentették a Happ Kft. eredményét, a bevételek csökkentésével és a költségek, ráfordítások növelésével.

4.1.3. Horizontális elemzés

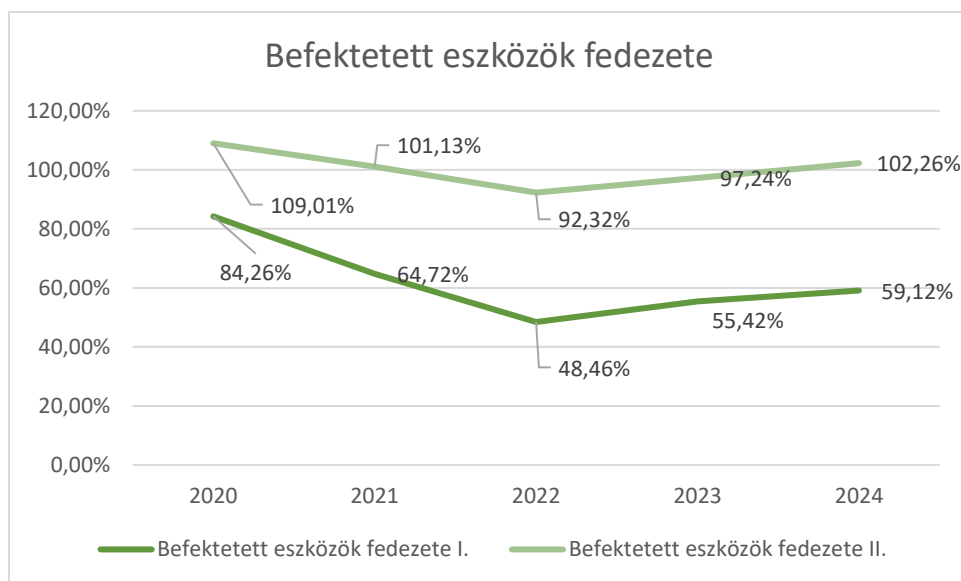
A horizontális mutatókkal mérhető, hogy az eszközök és források összhangja milyen mértékben valósul meg egy adott vállalkozásnál.

Az első mutató, amely ennek keretében vizsgálendő, a tőkemultiplikátor, amely az eszközök és a saját tőke hányadosaként azt fejezi ki, hogy egységnyi saját tőkére hány egység eszköz jut.

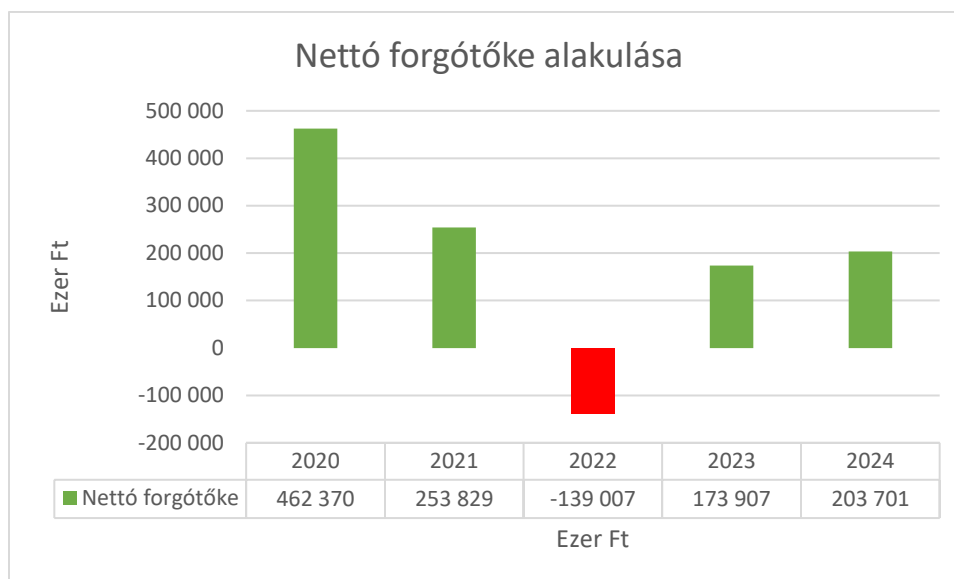
12. ábra: Tőkemultiplikátor változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A mutató növekedésének hátterében az idegen tőke gyarapodása áll, ezért nem értékelendő pozitívnak. 2020-ban az 1,90-szeres érték viszonylag alacsonyabb tőkeáttételt jelez, azonban 2021-től növekedés látható a diagramon. 2022-ben tetőzik az érték, amikor is- az előző diagramokból is megfigyelhető- a legmagasabb az idegen tőke aránya. Összhangban a kötelezettségek értékének csökkenésével és a saját tőke növekedésével ez a mutató is csökkenésnek indult, azonban így is egyértelműen jóval nagyobb mértékben támaszkodik külső forrásokra a Happ Kft. a 2024. évben is, mint a bázisévben. Az érték egyik évben sem tekinthető kritikusnak, azonban mindenképpen növelheti a pénzügyi kockázatokat, ha a mutató egyre távolodik az egytől.

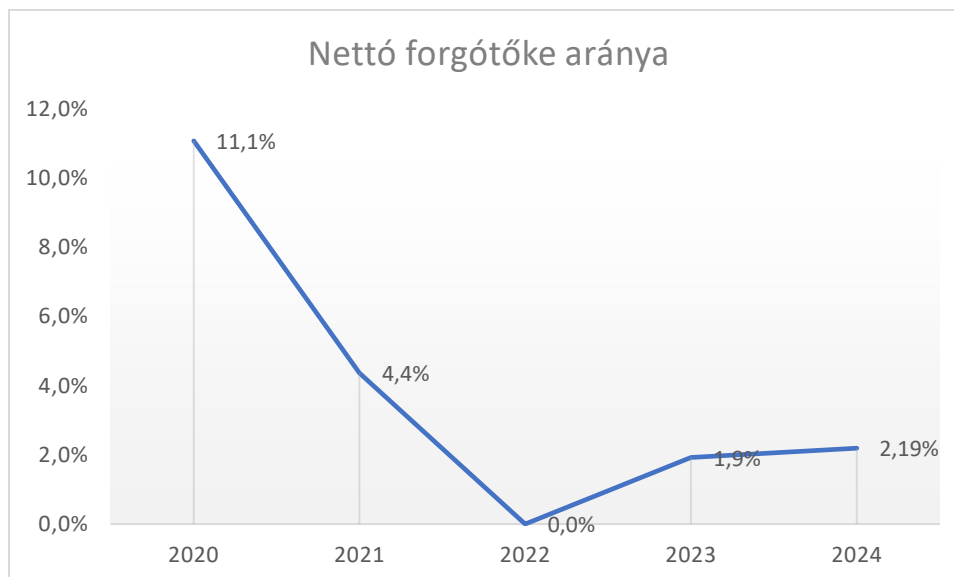
13. ábra: A befektetett eszközök fedezete I. és II. mutató /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A következő vizsgált mutatók azt fejezik ki, hogy a vállalkozás mennyire tudja hosszú lejáratú forrásokból fedezni a befektetett eszközeit. A mérleg arany szabálya, hogy a források lejáratát és az eszközök megtérülését legyen összhangban egymással. (Bíró 2024:44) A befektetett eszközök fedezete I. mutató azt mutatja meg, hogy a saját tőke milyen mértékben fedezi a befektetett eszközöket. A 2020. évben a legideálisabb a mutató értéke, hiszen ekkor a saját tőke több, mint 84%-ban fedezte a befektetett eszközöket. A mutató romlása szintén az idegen tőke növekedésének tudható be, ezért a befektetett eszközök fedezete II. számú mutatót is érdemes górcső alá venni, amely figyelembe veszi az egy éven túli idegen forrásokat is. A mutató 2020-ban és 2021-ben felülmúlta az ideális értéket, a 100%-ot, ami azt jelenti, hogy tartós forrásból tudta finanszírozni forgóeszközeinek egy részét is, ami pozitív hatással lehet a Happ Kft. likviditására. 2022-től azonban a mutató értéke 100% alá csökkent, bár nem drasztikusan, és a 2024. évre ismét eléri az ideális szintet. Ennek ellenére a mutató a vizsgált időszak alatt 6,75%-ot csökkent, amely kockázatokat rejthet magában. A 100% alá csökkent érték azt jelenti, hogy tartós eszközöket- bár csekély mértékben- éven belül esedékes kötelezettségekkel finanszírozza a Happ Kft. Az I. számú mutató alakulása a báziséhoz képest nem nevezhető kedvezőnek, azonban a II. számú mutató minden vizsgált évben közel 100%-os értéket produkált. Kijelenthető, hogy a tartós eszközök és a tartós források összhangban vannak egymással, amely stabil gazdálkodásra utal.

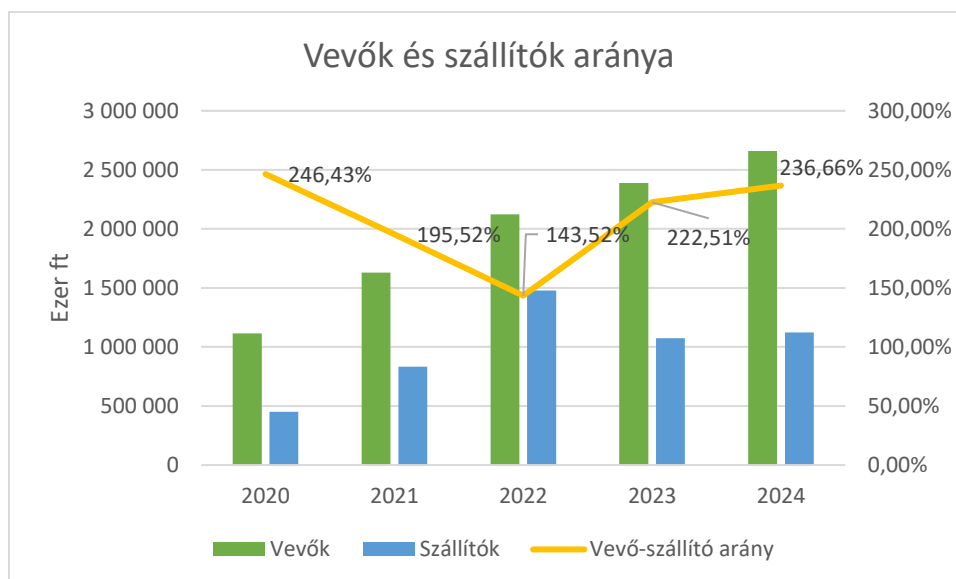
14. ábra: A nettó forgótőke alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A diagram egy abszolút mutatószám, a nettó forgótőke alakulását mutatja. A nettó forgótőke a forgóeszközök és a rövid lejáratú kötelezettségek különbségeként azt mutatja meg, hogy a vállalkozás milyen mértékben képes rövid távú kötelezettségeit forgóeszközeiből finanszírozni. Nincsen meghatározott „elfogadható” értéke, de pozitív legyen, különben a vállalkozás rövid távon fizetési nehézségekbe ütközhet. A nettó forgótőke jelentős ingadozást mutat a vizsgált időszakban. A 2020. évet követően erőteljes csökkenés történt, 2022. évben negatív értéket vett fel a mutatószám. A 4. ábrából kiolvasható, hogy a forgóeszközök aránya ekkor volt a legalacsonyabb. Az előző mutatókkal összhangban a 2023. évtől javulás tapasztalható, azonban a mutatószám is jelentősen elmarad a 2020-2021. évek adataitól.

15. ábra: Nettó forgótőke aránya /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A nettó forgótőke aránya az összes eszközhöz viszonyítva azt fejezi ki, hogy az eszközállományra mekkora forgóeszköz-fedezet jut. 2020. évben nagyon kedvező az érték, pontosan 11,1%, ami azt jelenti, hogy a rövidtávú kötelezettségek teljesítése után a forgóeszközök 11,1%-ban tudták még fedezni a működést. Ez az arány 6,7%-ot csökkent 2021. évre, 2022-ben pedig már értelmezhetetlen a mutatószám a negatív nettó forgótőke miatt, tehát a Happ Kft. forgóeszköz állománya nem fedezte a rövid lejáratú kötelezettségeit sem. 2023. évtől csekély javulást mutat a diagram, de az érték szintén elmarad az előző évektől. Összességében azonban így is kijelenthető, hogy az eszközök megtérülése és a források lejáratát, a 2022. év kivételével, összhangban van egymással. A mutató azonban továbbra is alacsony értékeket vesz fel a 2023. és 2024. évek tekintetében, amely veszélybe sodorhatja a vállalkozás rövidtávú fizetőképességét.

16. ábra: A vevők és szállítók arányának alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

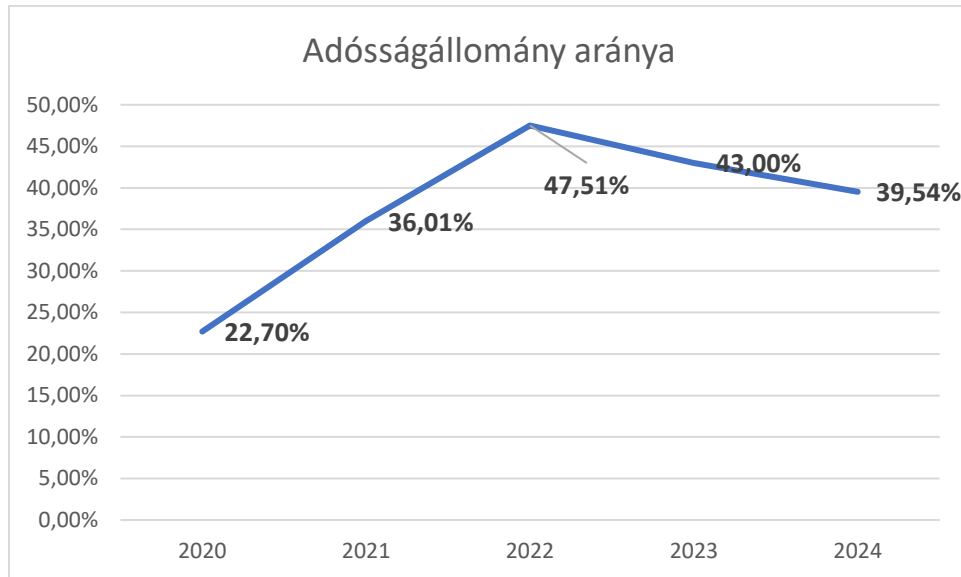
A 16. ábra a vevőkövetelések és a szállítói tartozások értékének és arányának alakulását mutatja. A vevők a vizsgált időszak alatt magasan meghaladták a szállítók értékét. A vevő-szállító arány mutató azt fejezi ki, hogy a vállalat vevő követeléseit hány százaléka a szállítói tartozások összegének. Pozitívként értékelhető, hogy a vevőkövetelésekből származó bevételek a vizsgált időszak alatt -a 2022. év kivételével, ahol az arány jóval alacsonyabb- körülbelül kétszeresen is fedezi a szállítók felé esedékes kötelezettségeket. A mutató 2022-ig csökkent, majd növekedésnek indult, majdnem elérve a 2024. évben majdnem elérte a bázisév értékét. A magas vevőkövetelés és annak növekedése a vevői fegyelem romlását jelentheti, valamint, amennyiben a vevőkövetelés nem realizálódik elég gyorsan, akkor a vállalkozásnak más forrással, például hitellel kell kiegyenlítenie a szállítóit. A vizsgált időszak a mutató jelentősen ingadozott, összességében majdnem 10%-kal csökkent. Ez javulásnak is minősíthető, mivel likviditási szempontból ideális, amikor a vevők és szállítók egyensúlyban vannak.

4.2. A pénzügyi helyzet vizsgálata

A vállalkozások eszközeit hosszú, illetve rövid lejáratú forrásokból finanszírozzák, így a pénzügyi helyzet értékelése ennek megfelelően hosszú-és rövid távon is szükséges.

4.2.1. Az adósságállomány alakulása

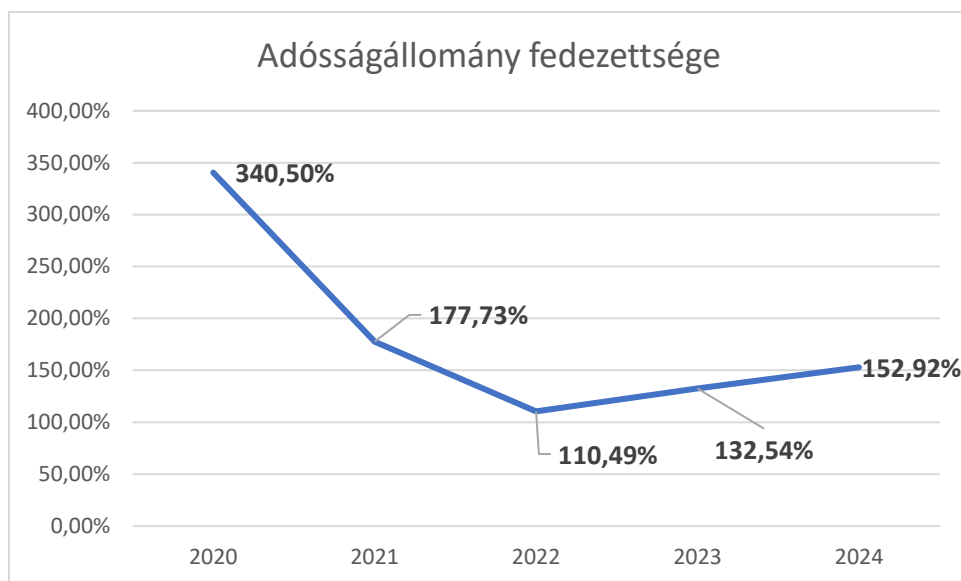
A pénzügyi helyzet vizsgálatának első lépése az adósságállomány arányának és alakulásának értékelése. Ez a mutatószám az adósságállományt (a tartós idegen forrásokat) viszonyítja a hosszú lejáratú forrásokhoz, tehát a saját tőke és az adósságállomány együttes összegéhez.

17. ábra: Az adósságállomány alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A 2020-2022. évek között folyamatosan növekedett az adósságállomány aránya, majd fokozatos csökkenésnek indult. A növekedés oka egyértelműen a bővülés, amely látszódik a 2. ábra adataiból, két év leforgása alatt 225%-ot gyarapodott a befektetett eszközök értéke, de e diagram szemlélteti, hogy ennek érdekében jelentős külső forrást vettek igénybe. Továbbá a 11. ábrából az is kivehető, hogy ezen időszak alatt megugrott a hosszú lejáratú kötelezettségek értéke és aránya, amelynek legjelentősebb hányadát a beruházási és fejlesztési hitelek tették ki. A magasabb arány kockázatot jelenthet a vállalkozások számára, ugyanis a felvett hitelek jelentősen megnövelik a kamatráfordítások összegét. Továbbá a jelenlegi gazdasági helyzetben a megrendelések stagnálnak, vagy akár csökkennek, amely bevételkiesést is eredményezhet, ezzel nagyobb terhet róva a Happ Kft.-re is.

A magasabb adósságállomány egyértelműen nagyobb kockázatot jelent, de szükséges ezzel egyidőben értékelni az adósságállomány fedezettségét is.

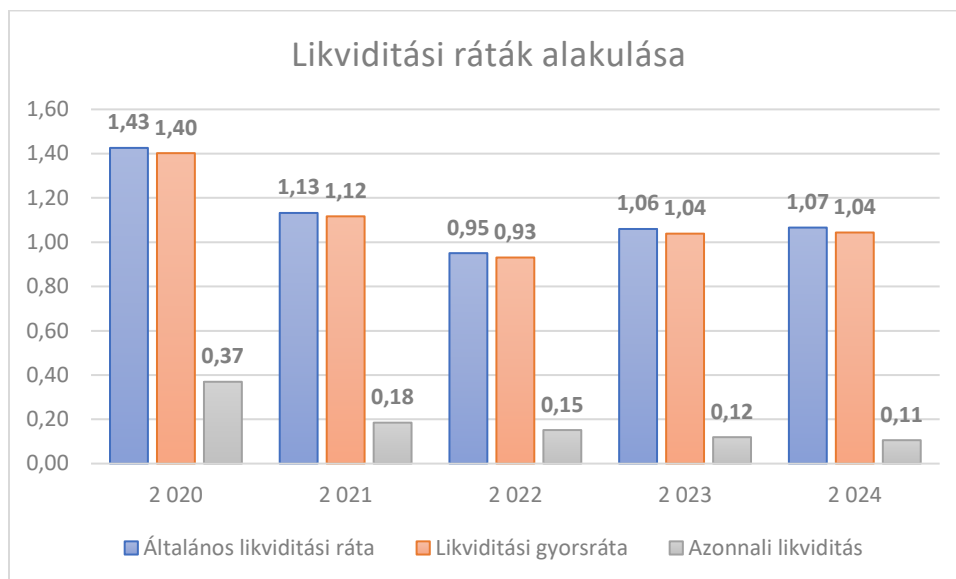
18. ábra: Az adósságállomány fedezettségének alakulása /saját szerkesztés a beszámolók adatai alapján/

A következő mutató kifejezi, hogy a saját tőke milyen mértékben fedezi a hosszú lejáratú idegen tőkét. A vizsgált időszakban a saját tőke minden esetben meghaladta az adósságállomány összegét. A bázisév 340,50%-os értékehez képest természetesen drasztikusnak tűnik a csökkenés. Ebben az időszakban több hosszú lejáratú hitelt vállaltak, mint amennyivel növekedett a saját tőke összege. A legalacsonyabb érték a 2022. évben látható, de kijelenthető, hogy ekkor sem „vállalta túl” magát a Happ Kft. A 2022. évben realizált jelentős eredmény hatására ismét pozitív irányba mozdult a mutatószám, így a 2024. évre a saját tőke már 1,5-szöröse az adósságállománynak.

Összességében kijelenthető, hogy a Happ Kft-t nem veszélyezteteti hosszútávon eladósodottság, amely nagyrészt annak köszönhető, hogy a tulajdonosok minden eredményt visszaforgatnak a vállalkozásba. A Happ Kft. ezáltal képes, bár jelentős külső forrás igénybevételével, stabilan gyarapodni.

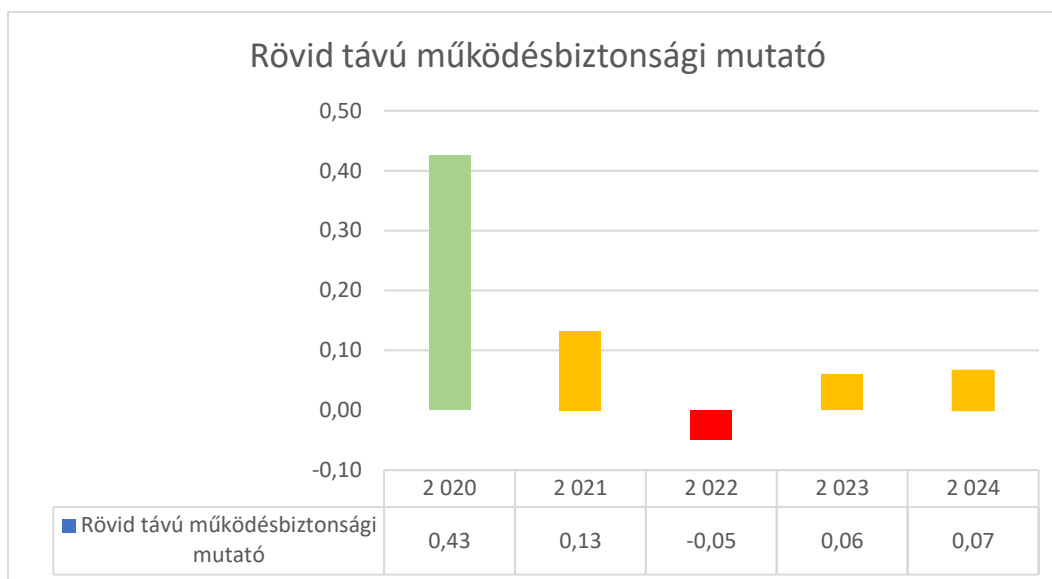
4.2.2. A likviditási helyzet értékelése

A következő mutatószámok arra derítenek fényt, hogy a Happ Kft. rövidtávú fizetőképessége a vizsgált időszak alatt milyen mértékben teljesült. Az általános likviditási ráta és a likviditási gyorsráta minden évben nagyon hasonló értéket vett fel, az alacsony készletérték miatt, amely az 5. ábrán is megfigyelhető.

19. ábra: A likviditási ráták alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

Az általános likviditási ráta ideálisnak mondható, ha az 1,5-2 közötti tartományban mozog. Ehhez az értékhez a 2020. évben került a legközelebb a vállalkozás, de ebben az esetben sem éri el az alsó küszöbértéket. Ezt követően 2022-ig fokozatos csökkenés figyelhető meg, az érték 1 alá is esett, amely azt jelenti, hogy ebben az évben a Happ Kft. forgóeszközei nem tudták fedezni a rövid lejáratú kötelezettségeket. A helyzet azonban nem bizonyult tartósnak, mivel a 2023. évtől lassan, de növekedni kezdett a mutató értéke. Az azonnali likviditás- vagy másnéven a pénzhányad mutató- azonban folyamatos csökkenést mutat, egyre távolabb kerülve az elfogadható értéktől, amely 0,2. Ennek oka leginkább a pénzeszközök abszolút értékének csökkenése, a követelések értéke viszont folyamatosan növekszik. Ez a likviditás szempontjából nem előnyös, mert azt jelzi, hogy a követelések egyre lassabban folynak be. A csökkenő tendencia veszélyezteti a Happ Kft. azonnali fizetőképességét, mivel a követelések túlzott felhalmozódása a szabad pénzeszközök hiányát eredményezheti.

20. ábra: A rövidtávú működésbiztonsági mutató alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A rövid távú működésbiztonsági mutató a rövid távú kötelezettségekre jutó nettó forgótőkét jelzi. A mutató csökkenése arra enged következtetni, hogy több rövid lejáratú kötelezettséget vállalt a cég, mint ahogy a forgóeszközök értéke bővült. 2022-ben nagyot lépett előre a Happ Kft, de ezzel a rövid távú működése veszélybe is kerülhetett volna. A 2023. évtől óvatosabb növekedési pályára állt a vállalkozás, ezzel a mutató ismét pozitív irányba mozdult.

A Happ Kft. likviditása a vizsgált időszak alatt egyértelműen romlott, a 2023. évtől tapasztalható javuló tendencia ellenére is.

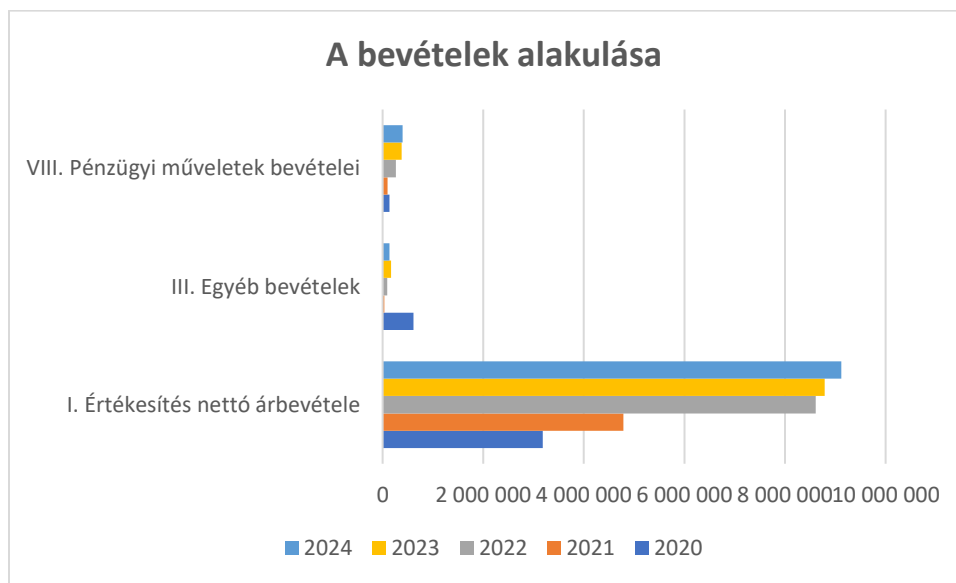
4.3. A jövedelmezőségi helyzet vizsgálata

Az alábbiakban arra derül fény, hogy a Happ Kft. a felhasznált erőforrásokkal milyen eredményeket ért el a vizsgált időszakban, tehát a bevételei mekkora része maradt a vállalkozásnál. Emellett egy bizonyos szintig az is mérhető, hogy az utóbbi évek romló gazdasága mekkora hatást gyakorolt – ha gyakorolt- a jövedelmezőségre.

4.3.1. Az eredménykimutatás elemzése

Az eredménykimutatás a vállalkozás jövedelemtermelő képességéről ad tájékoztatást. Ezen belül első lépés a bevételek időbeli alakulásának vizsgálata. Az értékesítés nettó árbevétele teszi ki a vizsgált időszakban a bevételek több, mint 94%-át, a 2020-as év kivételével, amikor körülbelül 81% körül alakult az arány. Az értékesítés nettó árbevétele az üzleti évben értékesített vásárolt és

saját termelésű készletet, valamint a teljesített szolgáltatások ártámogatással és felárral növelt, engedményekkel csökkentett- általános forgalmi adót nem tartalmazó- ellenértéket jelenti (Sztanó 2022:155). Az öt év leforgása alatt 5 939 175 ezer Ft-tal, százalékban kifejezve 286,7%-kal növekedett az értéke. A legnagyobb ugrás 2021-ről 2022-re történt, egy év leforgása alatt az árbevétel csaknem megkétszereződött. A jelentős beruházások elérték a kívánt hatást, valamint a közúti áruszállítás 2022-ben jól teljesített, sok volt a megrendelés. Ezt követően sem állt meg a növekedés, azonban jóval szerényebb ütemben folytatódott. A vizsgált időszak alatt évente átlagosan 34%-kal növekedett az árbevétel, azonban 2022-től kezdődően ez 3% körül alakult. A közúti áruszállítás volumene csökkent ezen időszak alatt, így feltételezhetőleg az árbevétel növekedése a fuvardíjak emelkedésének tudható be a Happ Kft. esetében is. A pénzügyi műveletek bevételei a vizsgált időszakban 2-4%-ban járultak hozzá a Happ Kft. összes bevételeéhez. Az egyéb bevételek a 2020. év kivételével 1% körüli arányt képviseltek.

21. ábra: A bevételek alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

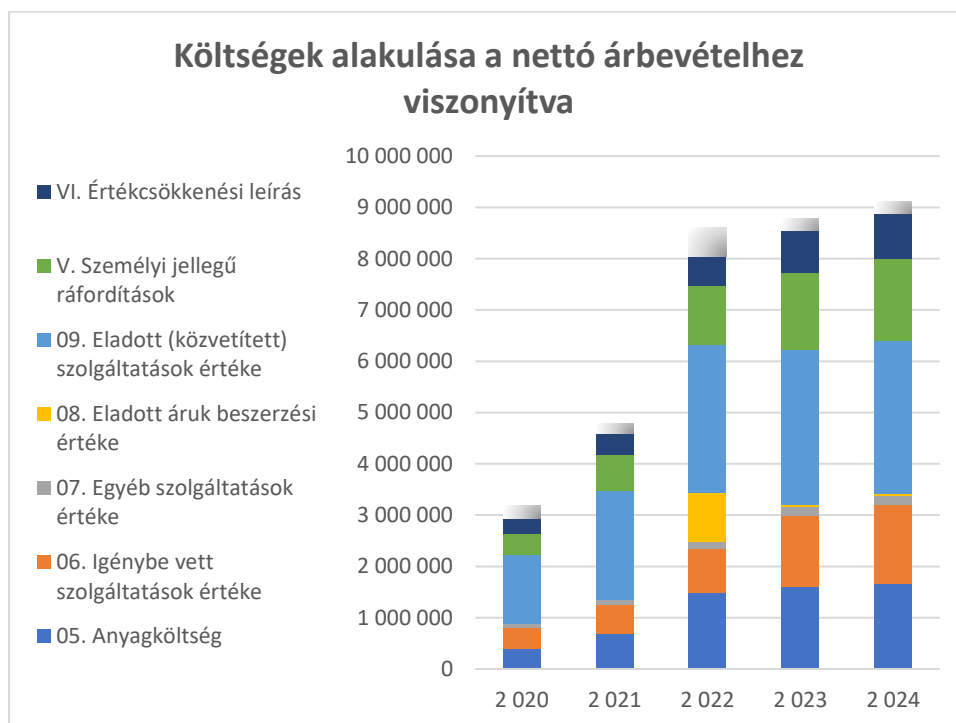
A bevételek elemzését az eredménykategóriák alakulásának vizsgálata követi, mert rávilágítanak, hogy a bevételek mekkora része marad eredményként a vállalkozásnál a költségek és a ráfordítások után.

22. ábra: Az eredménykategóriák alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

Az üzemi (üzleti) tevékenység eredménye ad választ arra, hogy a vállalkozó üzletmenetében- a Happ Kft. esetében ez szolgáltatás nyújtás-milyen összegű eredményt ért el. A pénzügyi műveletek eredménye a vállalkozás eredményességét mutatja a pénzügyi műveletek lebonyolításában. Az adózás előtti eredmény összesíti az említett két eredménykategóriát. Az adófizetési kötelezettséggel csökkentett eredmény az adózott eredmény (Sztanó 2022:152). 2021-ben és 2022-ben az előbbi két eredménykategória megegyezik, mivel nem volt adófizetési kötelezettsége a vállalatnak. Kiemelkedő értéket szintén a 2022. év tekintetében ért el a Happ Kft., pontosan 581 871 ezer Ft volt ekkor az üzleti tevékenység eredménye, amely a megelőző évek több, mint háromszorosa. Az adózott eredményt némileg rontja, hogy a pénzügyi műveletek eredménye negatív értéket vett fel, de így is meghaladja az előző és a következő évek eredményeit is. A 21. ábrán látható, hogy a bevétel évről évre gyarapodott, ennek ellenére az eredménykategóriák mérséklődtek, 2024-re kevesebb, mint felére csökkent az adózott eredmény a 2022. évi állapothoz

képest. A változás hátterében a költségek drasztikus emelkedése áll, ezért ezek további vizsgálata szükséges.

23. ábra: Költségek alakulása a nettó árbevételhez viszonyítva /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

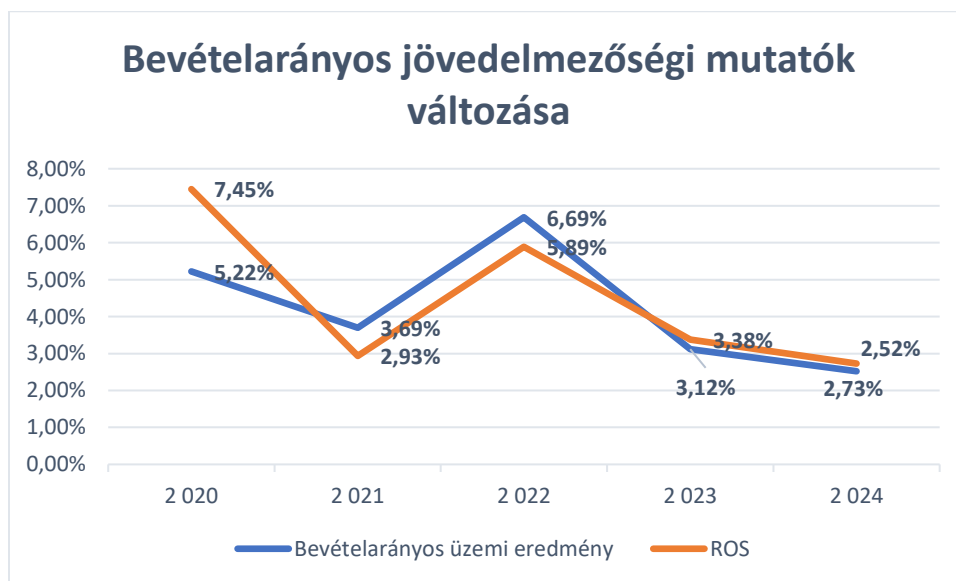
A Happ Kft.-t az elmúlt években egyre több megrendeléssel bízták meg ügyfelei, valamint szolgáltatáspalettáját is kiterjesztette. A bevétel növekedése óhatatlanul magával vonja a költségek emelkedését, ezért a nettó árbevételhez viszonyítva érdemes vizsgálni a változásokat.

Az anyagköltség kiemelkedik a többi költség közül, az összes költség átlagosan 17%-át adja a vizsgált időszak alatt, 2022-től pedig az arány 18% körül mozgott. A Happ Kft.-nél az anyagköltség legalább egyharmadát a gázolaj és az AdBlue adalékanyag teszi ki, azonban jelentős az alkatrészek és az energia költségei is. Az üzemanyag-és az energiaárak 2022-ben jelentősen megugrottak, ekkor a nettó árbevétel már több, mint 17%-át az anyagköltségek tették ki, amely az előző évhez viszonyítva 2,9%-os növekedést jelent. 2023-ban és 2024-ben az arány már 18% felett volt, tehát ekkora az üzemanyagárak okozta költségnövekedést valamelyest sikerült beépíteni a fuvardíjakba. Az igénybe vett szolgáltatások arányának növekedése a legfeltűnőbb, kiemelten a 2023-as, valamint 2024-es adatok tekintetében. A Happ Kft esetében ezen szolgáltatások a következők: szállítás, rakodás-raktározás költsége, úthasználati díjak, bérleti díjak, vizsgáztatáshoz kapcsolódó költségek, oktatás, továbbképzés költsége, forgalmi jutalékok, javítás, karbantartási költségek,

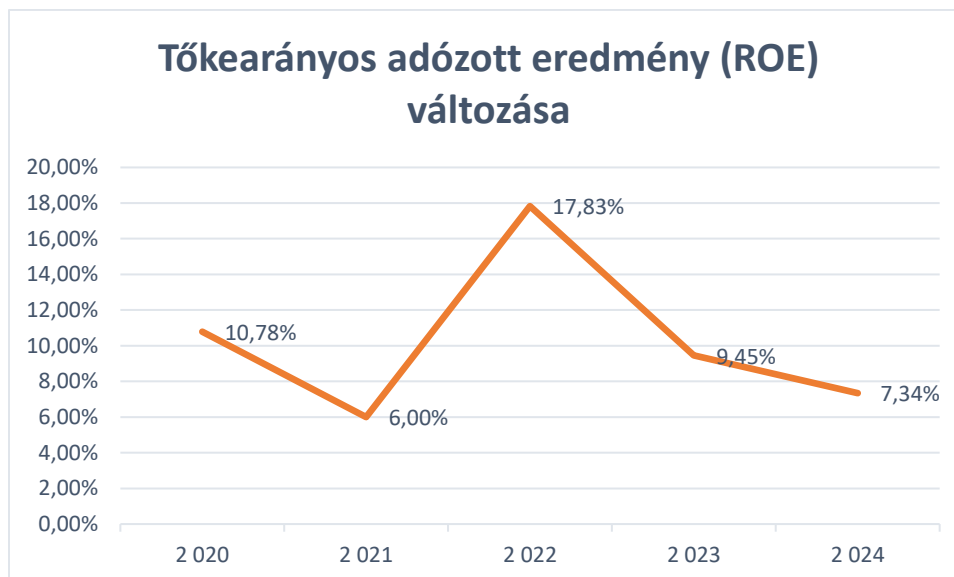
számviteli szolgáltatás, posta, telefon, internet költségei, valamint ki nem emelt egyéb költségek. A felsoroltak közül három költség kiemelendő, az úthasználati díjak, a javítás, karbantartás költségei, valamint a bérleti díjak. Ezen szolgáltatások 2020-ban a nettó árbevétel kevesebb, mint 13%-át, 2024-ben azonban már 17%-át tette ki. Az üzemanyagárak stabilizálódása után az egyik legnagyobb kihívást a használatarányos útdíjak körülbelül 50%-os növekedése okozta az ágazatban, leginkább a 2024. évre vonatkozóan. A használatarányos útdíj fizetésére a 3,5 tonnát meghaladó járművek kötelezettek. Mértéke a megtett kilométertől és a tengelyek darabszámától függ. Az útdíjak az igénybe vett szolgáltatások több, mint felét teszik ki 2023-ban és 2024-ben. A javítás és a karbantartás szintén meghatározó költségek a fuvarozással foglalkozó vállalatok működésében. A flotta bővítése is ezen költségek emelkedésével jár, azonban a jelenlegi gazdasági helyzetre való tekintettel a bővítés és az állomány megújítása is háttérbe szorult. Ezzel együtt azonban a fenntartás költségei tovább emelkedhetnek, mert a régebbi járművek gyakrabban szorulnak szervizelésre. A Happ Kft. ügyfelei részére raktárakat is bérel, amely az utóbbi időszakban előtérbe került, mivel a gazdasági környezetre való tekintettel a saját raktárterület bővítése kockázatosabb lehet. Az értékcsökkenés nagyjából 9%-át teszi ki a nettó árbevételnek a vizsgált időszakban. Kisebb növekedés történt 2022-ről 2023-ra, azonban ezt a befektetett eszközök 225%-os gyarapodása indokolja. Az előbbiekkal ellentétben az eladott (közvetített) szolgáltatások aránya mérséklődött. A kapacitáskihasználtság érdekében a Happ Kft. számos alvállalkozóval dolgozik együtt. Ez azt jelenti, hogy bizonyos megbízásokat kiszervez más fuvarozó cégek részére. Továbbá ebbe a kategóriába tartozik a szállítmányozás megszervezése, valamint a vámügyintézés is. A nettó árbevétel tükrében ez az arány 2020-ban 42,6%, 2024-re azonban 9%-os csökkenés történt. A megrendelések ebben a nehéz gazdasági helyzetben sokszor stagnálnak, vagy alább is hagynak, így a kiszervezésük is visszaesik. Fontos említést tenni a személyi jellegű ráfordításokról is. A bázisévben 119 főt foglalkoztatott a vállalkozás, 2024-re már 270 fő dolgozott a Happ Kft.-nél. Ez természetesen a bérköltségek, a bérjárulékok és a személyi jellegű egyéb kifizetések jelentős bővülését vonja maga után. 2020-ban a nettó árbevétel 12,8%-át, 2024-ben már 18%-át adták ezek a ráfordítások. Fontos kiemelni, hogy a versenyhelyzet meglehetősen kiélezett a fuvarozó cégek között, ezért a Happ Kft. sofőrei megtartása és az új munkaerő toborzása érdekében versenyképes fizetést biztosít számukra.

4.3.2. A jövedelmezőségi mutatók vizsgálata

A jövedelmezőségi helyzet értékelésére az első, és talán legfontosabb mutatók a bevételarányos jövedelmezőségi mutatók. A bevételarányos üzemi eredmény az üzemi eredményt az értékesítés nettó árbevételéhez és az egyéb bevételekhez viszonyítja. A ROS (Return on Sales) mutató lényege, hogy az adózott eredményt csak az értékesítésből származó bevétel tükrében mutatja. A vizsgált időszakban mindkét mutató ingadozó értékeket vett fel, de összességében csökkenő tendenciát mutatnak. A bevételarányos üzemi eredmény 2,49%-kal, a ROS mutató pedig csaknem 5%-kal esett vissza 2020-ról 2024-re. 2022-ben ugyan átmenetileg emelkedtek a mutatók értékei, a ROS mutató azonban ekkor sem érte el a 6%-ot, a viszonylag jelentős negatív pénzügyi műveletek eredménye miatt. 2023-ra és 2024-re triplájára nőttek a bevételek a bázisévhez képest, azonban jóval kisebb hányada maradt a vállalkozásnál eredményként. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a 2-3%-os megtérülési ráta a fuvarozással foglalkozó vállalkozásoknál átlagosnak tekinthető. Ebben az ágazatban a nagyon magas fix és változó költségek miatt a profitráta alacsony, ezért a bázisév értékei kiemelkedően jónak számítanak. Kijelenthető, hogy jó gazdasági környezet mellett viszonylag magas eredményeket ért el a Happ Kft, azonban a romló gazdasági helyzet mindenképpen hatással van jövedelmezőségére.

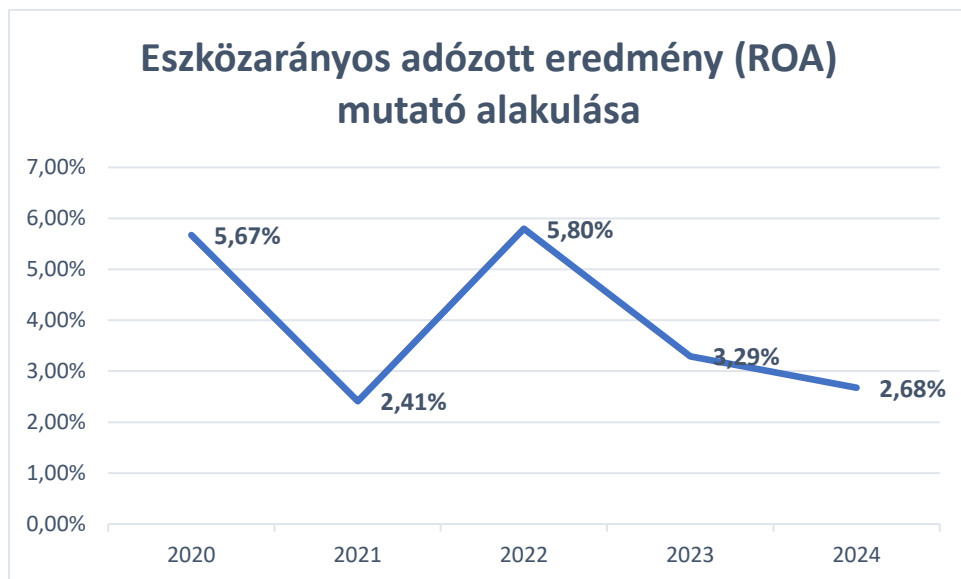

24. ábra: A bevételarányos jövedelmezőségi mutatók alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

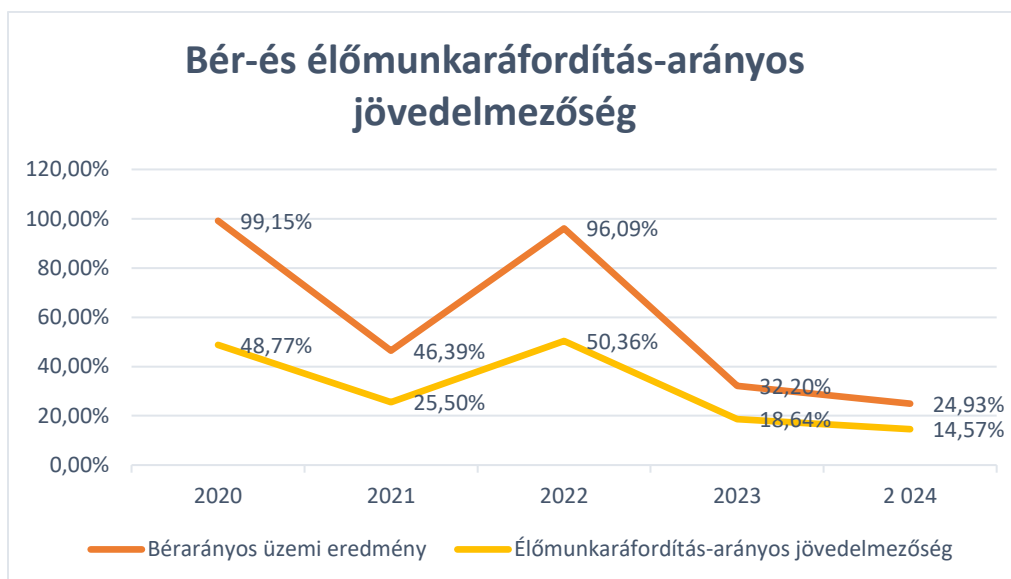
25. ábra: A tőkearányos adózott eredmény alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A sajáttőke-arányos adózott eredmény (angolul Return on Equity) azt méri, hogy mekkora nyereséget képes elérni a vállalat a befektetett tőkéjével. A Happ Kft-nél a vizsgált időszakban az értékek a következőképpen alakultak: 2020-ban 10,78%-on állt, majd ez az érték 2021-re pontosan 6%-ra csökkent le. A vállalkozás adózott eredménye ez év tekintetében alakult a legkedvezőtlenebbül, így e mutatónak a hanyatlása nem meglepő. 2022-ben azonban ugrásszerűen megnőtt a mutató értéke, az előző évhez képest 11,83%-os emelkedést mutat. Ezt követően azonban gyors csökkenésnek indult a mutató értéke, 2024-re több, mint 10%-ot esett vissza a 2022. évi állapothoz képest. A saját tőke minden évben bővült, köszönhetően annak, hogy a tulajdonosok az adózott eredmény teljes egészét átvezetik az eredménytartalékba, azonban évről évre kevesebb nyereséget tudott realizálni a Happ Kft. A csökkenő tendencia az előbbi okokra, valamint arra vezethető vissza, hogy a költségek növekedése is kedvezőtlenebbül érintette a profitabilitást.

26. ábra: Eszközarányos adózott eredmény alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

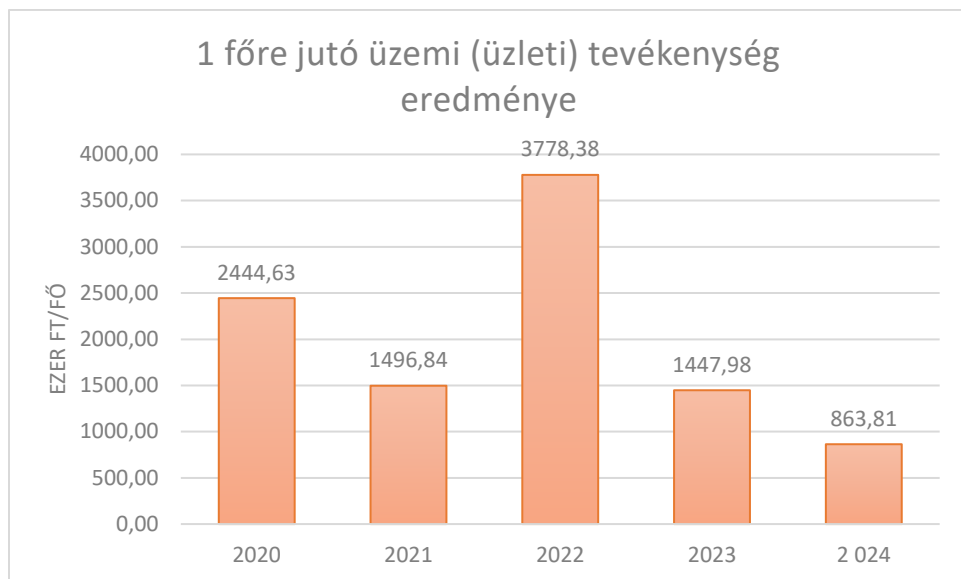
Az eszközarányos adózott eredmény (angolul Return on Assets) megmutatja, hogy egy vállalat az összes eszközehez viszonyítva mekkora nyereséget (adózott eredményt) ért el. Az előző jövedelmezőségi mutatókkal összhangban összességében a ROA-t is csökkenés jellemzi, a 2022. évi fellendülés kivételével. A mutató 2,41% és 5,80% között alakult az öt év alatt. Alacsonynak tűnhet, de a Happ Kft. egy nagyon eszközigényes piacon végzi tevékenységét. A nagy értékű járművek és raktárak hosszabb idő alatt térülnek meg, valamint az értékcsökkenés és a fenntartási költségek is magasabbak. Ezen tényezők indokolhatják az alacsonyabb ROA értékeket az eszközigényes ágazatokban. Ezzel együtt a mutató időbeli alakulása nem kedvező, az eszközök megtérülése a felére csökkent a bázisévről a 2024. évre. A 2022. évben jelentős tárgyi eszköz bővítést hajtott végre a Happ Kft és a kedvező gazdasági feltételek mellett az eszközök 5,80%-os megtérülést mutattak. Azonban a megrendelések visszaesése a tárgyi eszközök kihasználatlanságát vonhatja maga után, ezért az eszközök után realizált eredmény is csökkenhet.

27. ábra: Bér-és élőmunka-ráfordításos jövedelmezőség alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A béarányos üzemi eredmény az üzemi eredmény és a bérköltség hányadosa, tehát azt mutatja meg, hogy az üzemi eredmény hány százaléka a bérköltségnek. A vizsgált időszak alatt végig 100% alatti a mutató értéke, amely azt jelenti, hogy nem térül meg teljesen a bérre fordított kiadás. Az élőmunkaráfordítás-arányos jövedelmezőség azért vesz fel alacsonyabb értékeket, mert az összes személyi jellegű ráfordítást tartalmazza, tehát a bérjárulékokat és a személyi jellegű egyéb kifizetéseket is. A mutatók csökkenését a következők befolyásolták a vizsgált időszak alatt: az állományi létszám több, mint a duplájára emelkedett, valamint az üzleti tevékenység eredménye is negatív irányba változott különösen az anyagköltségek és az igénybe vett szolgáltatások növekedése miatt.

Ezen mutatószámokkal együtt érdemes vizsgálni az 1 főre jutó üzemi (üzleti) tevékenység eredményét is a pontosabb kép kedvéért. 2020-ban és 2022-ben kiemelkedően jó eredményeket produkált a Happ Kft, különösen 2022-ben. A 2022. évet azonban drasztikus csökkenés követi a mutató tekintetében is. Az előzetes adatok alapján az 1 főre jutó üzemi eredmény 2024-re 65%-kal esett vissza a bázisévhez képest.

28. ábra: 1 főre jutó üzemi (üzleti) tevékenység eredménye /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

5. A Happ Kft. tevékenységének hatékonysága a 2020-2024. években

A Happ Kft. kiemelt figyelmet fordít tevékenysége hatékonyságának mérésére. Az ágazatra jellemző teljesítménymutatókat, az úgynevezett KPI mutatókat (Key Performance Indicator) havi rendszerességgel frissíti és elemzi.

A teljesség igénye nélkül a következő mutatókat számolják a Happ Kft-nél:

- összes km/vontató/hó,
- km/megbízás,
- rakottság,
- bevétel/összes km,
- alvállalkozói árres,
- üzemanyag költség/km,
- tranzit költség/km (a tranzit költségek az autópálya, az átkelés és egyéb költségeket foglalják magukban),
- pilóta (sofőr) költség/km,
- karbantartási költség/km.

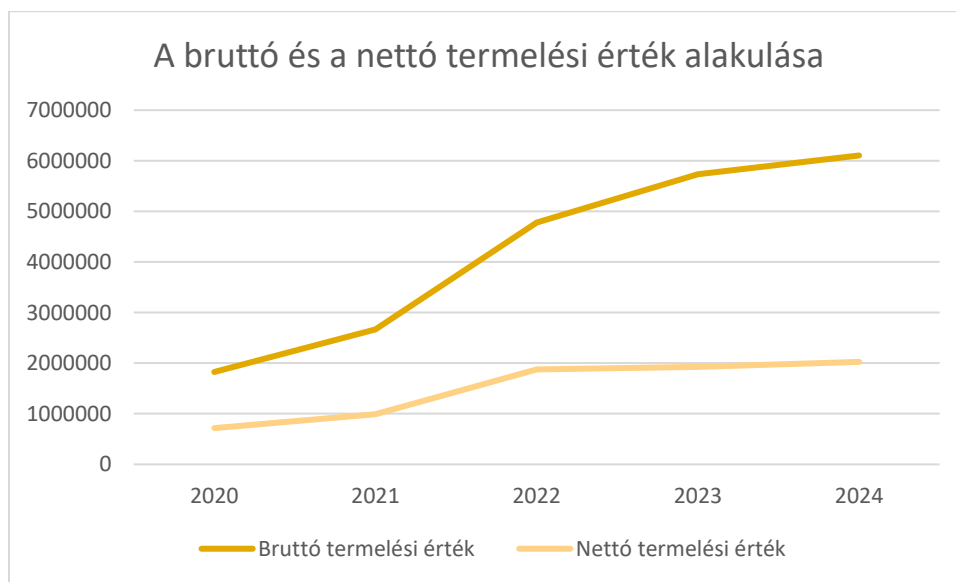
A felsorolt teljesítménymutatók elsődleges célja a járműflotta kihasználtságának, a költségek alakulásának és a bevételszerző képességnek mérése. Segítségükkel a Happ Kft. pontos képet kap arról, hogy hogy milyen mértékben térülnek meg az egyes fuvarok, mennyire hatékonyan használódik ki a rendelkezésre álló kapacitás, és hol szükséges beavatkozni a költségek csökkentése érdekében. Továbbá alapot biztosítanak a döntéshozatalhoz és a tervezéshez, hozzájárulnak a hosszútávú versenyképesség fenntartásához és a fuvardíjak meghatározásához.

A komplex elemzés módszere a hatékonyság mérését is lehetővé teszi, azonban a Happ Kft. ezeket a mutatókat nem alkalmazza a felsoroltak mellett, a kiegészítő mellékletben sem kerülnek bemutatásra.

A bruttó és a nettó termelési érték levezetése (adatok Ezer Ft-ban)	2020	2021	2022	2023	2024
Értékesítés nettó árbevétele	3 180 598	4 783 917	8 611 212	8 791 766	9 119 773
- Eladott áruk beszerzési értéke (ELÁBÉ)	0	0	957 827	32 396	28 762
- Eladott (közvetített) szolgáltatások	1 355 026	2 117 180	2 877 899	3 025 397	2 987 214
+ Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0	0	0
+/- Saját termelésű készletek aktivált értéke	0	0	0	0	0
Bruttó termelési érték	1 825 572	2 666 737	4 775 486	5 733 973	6 103 797
- Anyagköltség	397 704	686 310	1 485 082	1 600 269	1 653 458
- Igénybe vett anyagjellegű szolgáltatások	407 930	566 044	857 469	1 392 060	1 548 921
- Értékcsökkenési leírás	303 619	425 612	559 283	817 469	876 528
Nettó termelési érték	716 319	988 771	1 873 652	1 924 175	2 024 890

2. táblázat: A bruttó és a nettó termelési érték levezetése /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

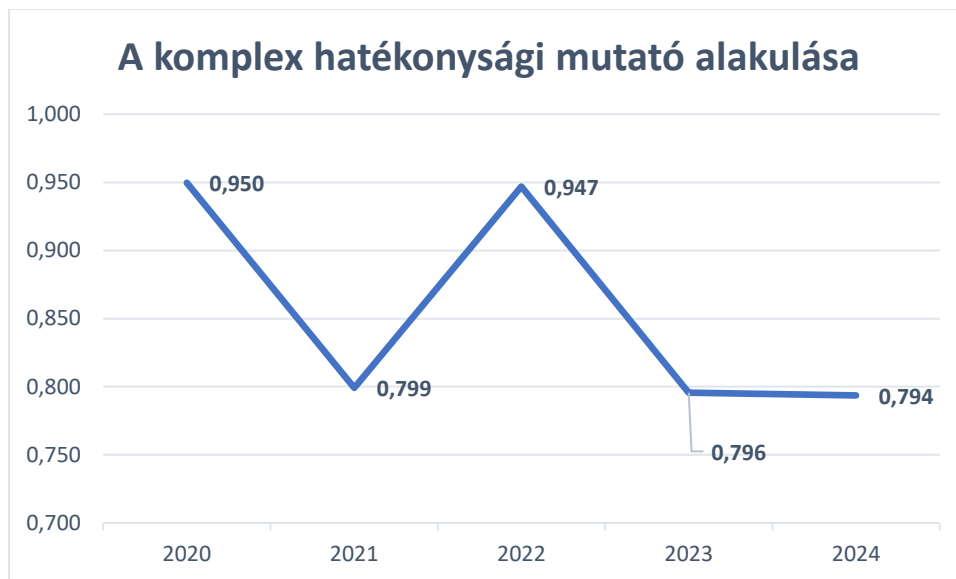
A hatékonysági mutatók számításának alapját a bruttó és a nettó termelési értékek adják, ezek levezetését a 2. számú táblázat tartalmazza. A bruttó termelési érték a vállalkozás tárgyidőszaki teljes hozamértékét jelenti, a nettó termelési érték pedig közelítőleg a vállalkozás nemzeti jövedelemhez való hozzájárulását méri (Bíró 2024:124-125).

29. ábra: A bruttó és nettó termelési érték alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

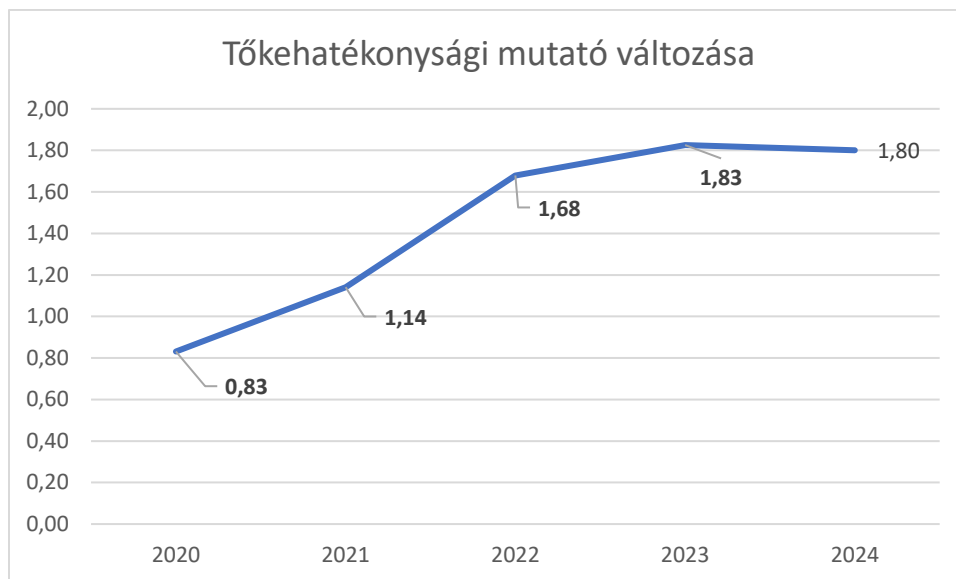
A bruttó termelési érték a vizsgált időszak alatt a nettó árbevétel növekedésével, valamint az eladott (közvetített) szolgáltatások értékének csökkenésével összesen 334,35%-kal növekedett. Szintén

javulás tapasztalható a nettó termelési érték tekintetében, azonban jóval szerényebb mértékben, ugyanis ezesetben a költségek is emelkedtek. Ez azt eredményezte, hogy az árbevételhez képest a nettó termelési érték viszonylag alacsony.

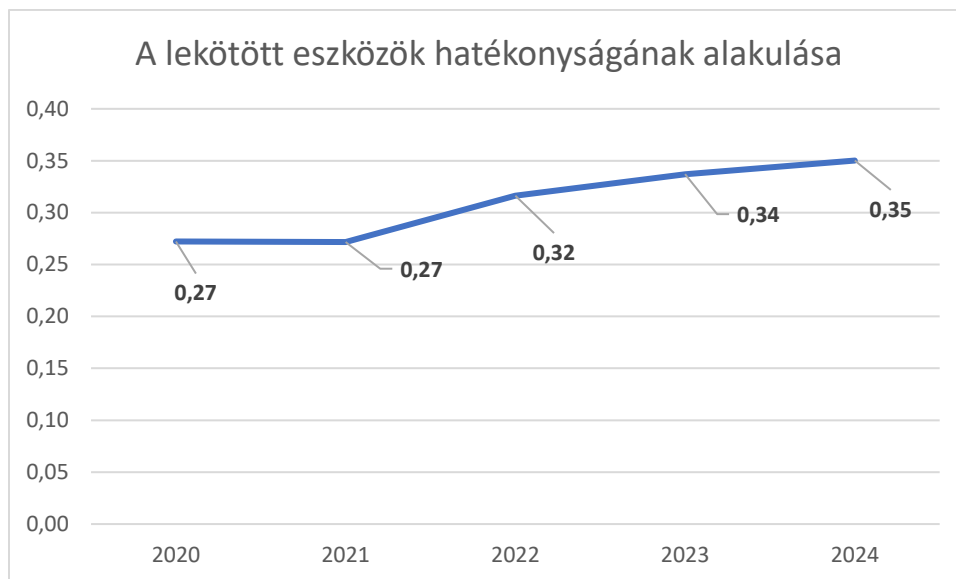
30. ábra: A komplex hatékonysági mutató alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A komplex hatékonysági mutató a nettó termelési érték és a lekötött eszközérték, valamint a bérköltség együttes összegének hányadosa. A nevezőben szereplő értékek, vagyis a lekötött eszközök és a bérköltség súlyozott formában jelennek meg. A bérköltséggel szemben a hozamelvárás magasabb, ezért a szorzó 1,8. A lekötött eszközök jelentős részét a Happ Kft.-nél a lassabban elavuló tárgyi eszközök képezik, amelyeknek a megtérülése több év, ezért a hozamelvárás is alacsonyabb, a szorzó ezesetben 0,15. A mutató értéke a Happ Kft. esetében a vizsgált időszakban 1 alatt maradt, bár 2020-ban és 2022-ben nagyon közel állt az ideális értékhez. Ez azt jelenti, hogy a ráfordításokhoz képest alacsonyabb teljesítményt ért el. Számos oka lehet a mutató jelentős csökkenésének a 2023., valamint 2024. évre. A parciális hatékonysági mutatók segítségével ezen okok részben feltérképezhetők.

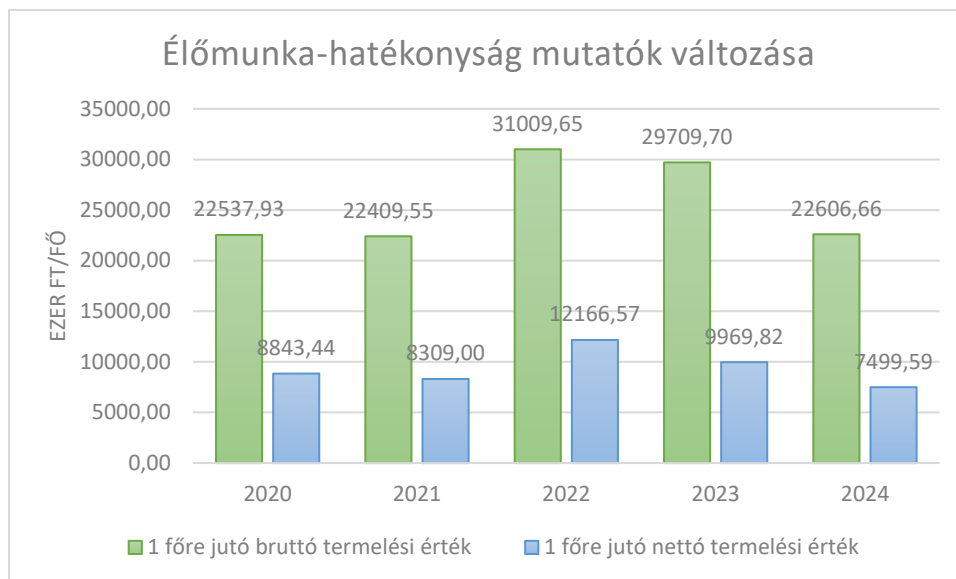
31. ábra: A tőkehatékonysági mutató változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A tőkehatékonysági mutató kifejezi, hogy a vállalkozás 1 egységnyi saját tőkére vetítve mekkora bruttó termelési értéket tud előállítani. A már vizsgált mutatókkal ellentétben e mutató töretlenül növekedett a vizsgált időszakban, az utolsó évre szinte jelentéktelen mértékben, 0,03-mal csökkent csak. Az évek alatt mind a saját tőke, mind a bruttó termelési érték emelkedett. A bruttó termelési érték körülbelül 10%-kal nagyobb ütemben fejlődött, mint a saját tőke. Ebből következik, hogy arányaiban lassabban növekvő tőkével nagyobb termelési értéket ért el a Happ Kft. A javulás háttérében azonban a nagyobb mértékű idegen tőke bevonása is állhat, ezt alátámasztja, hogy 2022-ben ugrott nagyot a mutató (0,54-gyel nőtt). Szintén ebben az évben nagyot emelkedett a kötelezettségek értéke és aránya is. Ettől függetlenül a mutató a következő években is pozitív irányba változott. Kijelenthető, hogy tőkéjét évről évre hatékonyabban használta ki a vállalkozás.

32. ábra: A lekötött eszközök hatékonyságának alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A következő mutató a nettó termelési érték és a lekötött eszközök értékének hányadosa. Az évek során folyamatos, de enyhe növekedés figyelhető meg, az öt év leforgása alatt 0,08-cal emelkedett összesen az érték. A hatékonysági mutatóktól elvárt érték általában 1, de a Happ Kft-nél az alacsonyabb hozam indokolható az eszközigényességgel. A nettó termelési érték szerényebben emelkedett a vizsgált időszakban, azonban a lekötött eszközök hatékonysága emellett is pozitív irányba tudott változni. A komplex hatékonysági mutató alacsonyabb szintjét megmagyarázza, azonban, mivel nem jelentősen, de növekedett a vizsgált időszakban, a csökkenést nem a lekötött eszközök hatékonyságának romlása okozta.

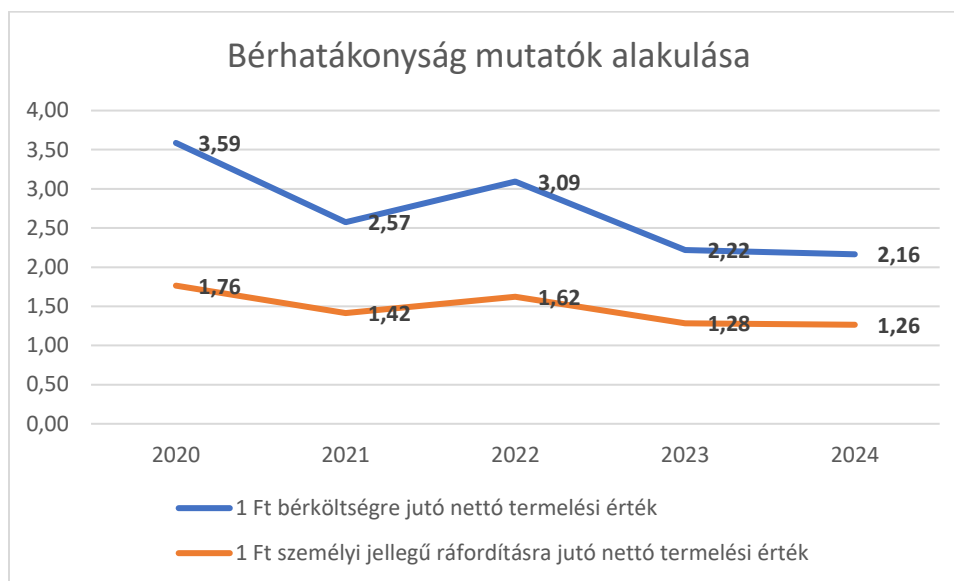

33. ábra: Élőmunka-hatékonyság mutatók változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A vizsgált időszakban a Happ Kft. esetében az 1 főre jutó bruttó és nettó termelési értékek ingadozást mutattak, de összességében csökkenő tendencia figyelhető meg. 2022-ben azonban mindkét mutató jelentősen megemelkedett, valószínűsíthetően a jobban teljesítő gazdaságnak köszönhetően. 2023-tól azonban visszaesés következett be. A bruttó termelési érték 1 főre jutó értéke a 2022-es 31 009,65 ezer forintról 2024-re 22606,66 ezer forintra mérséklődött, míg a nettó termelési érték 1 főre vetítve ugyanezen időszak alatt 12 166,57 ezer forintra esett vissza. A csökkenés mögött a létszám növekedése áll: 2022 és 2024 között 116 fővel emelkedett a munkavállalók száma.

Ezen mutatókkal együtt érdemes a bérhatékonyság mutatóit, az 1 Ft bérköltségre, valamint az 1 Ft személyi jellegű ráfordításokra jutó nettó termelési értéket vizsgálni. A mutatók időbeli változása ismeretében elmondható, hogy a bérköltséggel és a személyi jellegű ráfordításokkal hatékonyan gazdálkodik a vállalkozás. Emellett azonban a csökkenő tendenciát sem szabad figyelmen kívül

hagyni, amely a komplex hatékonysági mutató csökkenéséért felelős. Ez azt jelenti, hogy a bérköltség nagyobb ütemben növekszik, mint a nettó termelési érték.

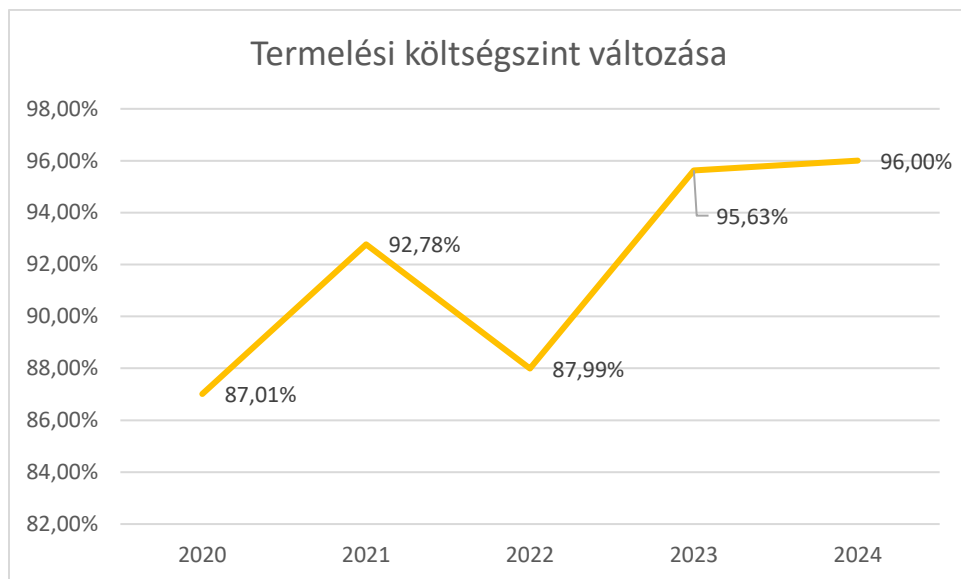

34. ábra: Bérhatékonyság mutatók alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A termelési költségek levezetése(adatok ezer Ft-ban)	2020	2021	2022	2023	2024
Anyagköltség	397 704	686 310	1 485 082	1 600 269	1 653 458
Igénybe vett szolgáltatások értéke	407 930	566 044	857 469	1 392 060	1 548 921
Egyéb szolgáltatások értéke	73 236	97 722	144 850	174 568	179 872
Személyi jellegű ráfordítások	405 988	698 509	1 155 466	1 499 107	1 601 138
Értékcsökkenési leírás	303 619	425 612	559 283	817 469	876 528
Termelési költség összesen	1 588 477	2 474 197	4 202 150	5 483 473	5 859 917

3. táblázat: A termelési költségek levezetése /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A táblázat a termelésben résztvevő összes költség levezetését tartalmazza a vizsgált időszakban, amelyre a termelési költségszint mutatójának számításához van szükség.

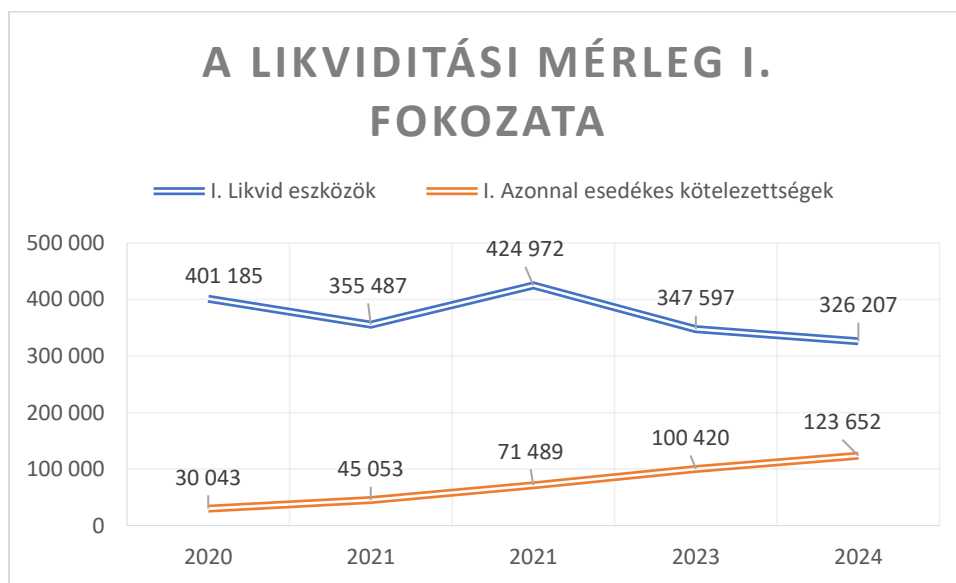

35. ábra: A termelési költség szint változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A termelési költség szint az összes termelési költség és a bruttó termelési érték hányadosaként azt jelzi, hogy a vállalkozás termelőtevékenységének teljes hozamértéke az adott időszakban mekkora ráfordítást igényelt (Bíró 2024:129). Ellentétben a többi hatékonysági mutatóval, ha a termelési költség minél távolabb van a 100%-tól, annál jobbnak számít. A termelési költség szint az öt év alatt (a 2022. évi adatok kivételével) összességében növekedést mutat. A bruttó termelési érték ugyan pozitív irányba változott, azonban ezt egyre nagyobb arányú költségráfordítással tudta csak elérni a Happ Kft.

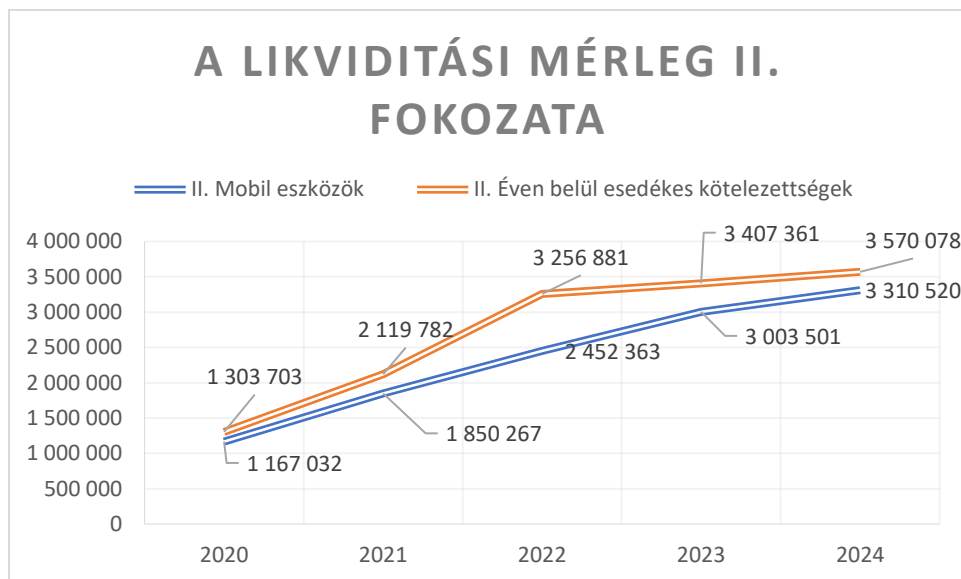
6. A Happ Kft. likviditási mérlege a 2020-2024. években

Egy vállalkozás pénzügyi helyzetének és fizetőképességének értékelésére, a mutatószámok módszer mellett, a likviditási mérleg elkészítése is lehetőséget nyújt. A likviditási mérleg az éves beszámoló mérlegének átrendezésével készül, így ez is egy statikus kimutatás. Az eszközöket pénzzé tehetőségük, a forrásokat pedig lejáratuknak megfelelő sorrendben tartalmazza. Ez a módszer lehetővé teszi, hogy az egyes fokozatok egymással szemben összehasonlíthatóak legyenek (Kresalek és Pucsek 2024:50). A Happ Kft.-nél likviditási mérleget nem készítenek, de az adatok rendelkezésre állnak, ezért elkészítettem és vizsgálatot végeztem. A Happ Kft. esetében a legelterjedtebb, négyfokozatú likviditási mérleget vizsgálom, azonban a fokozatok száma és tartalma az elemzés céljától függően tovább alakítható. A likviditási mérleg egyszerűen elkészíthető, emellett átfogó képet ad a pénzügyi egyensúlyról.

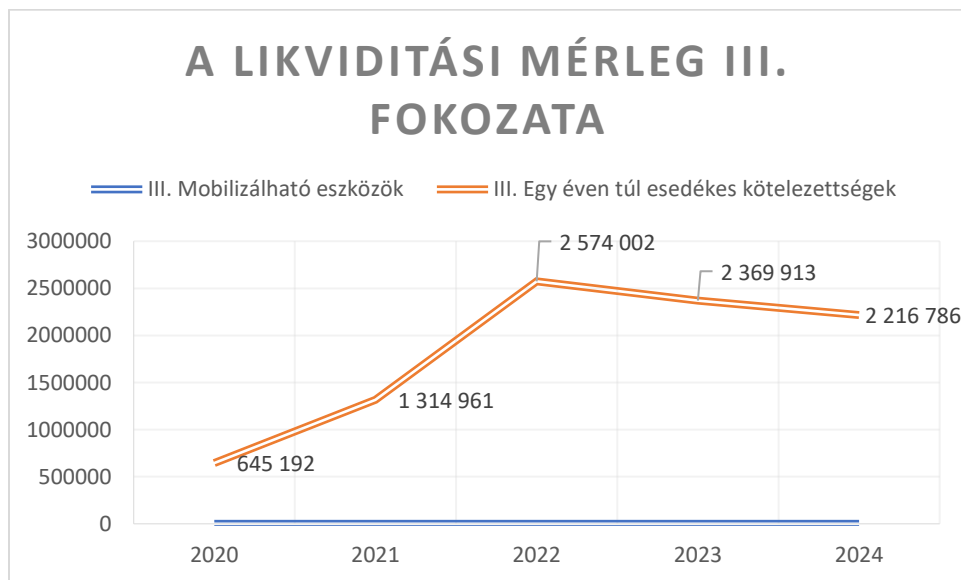
36. ábra: A likviditási mérleg I. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A likviditási mérleg első fokozata az azonnal rendelkezésre álló és szabadon felhasználható pénzeszközöket és az azonnal esedékes kötelezettségeket veti össze. Lejárt tartozása nincs a Happ Kft.-nek partnerei felé, az azonnal esedékes kötelezettségeket a jövedelemelszámolási számla tartalmazza. Azonnal esedékes kötelezettségei teljesítésére bőven elegendő szabad felhasználású pénzeszközzel rendelkezik a Happ Kft, sőt likviditási többlete van. A vizsgált időszak alatt pénzeszközei ugyan csökkentek, de a fizetőképesség továbbra is biztosított.

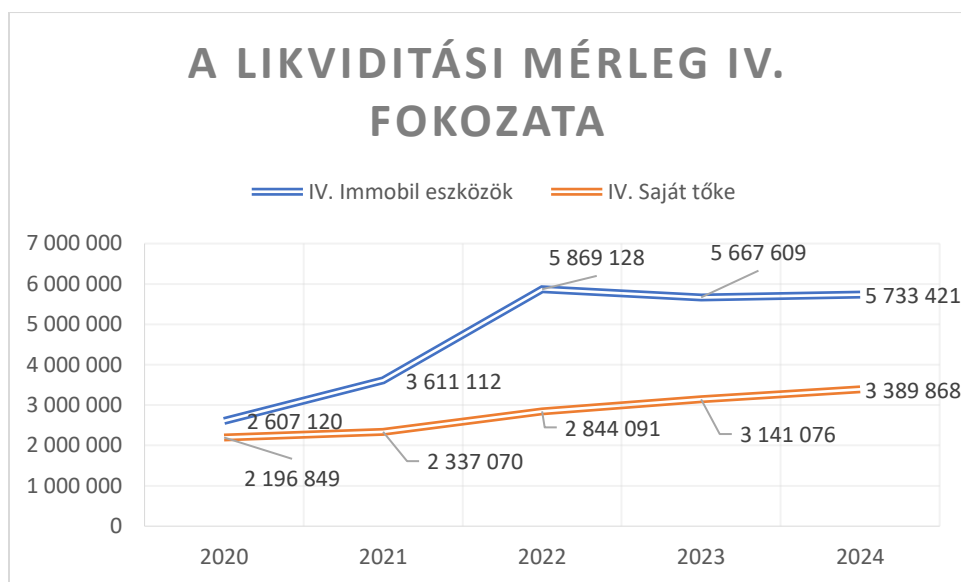
37. ábra: A likviditási mérleg II. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A második fokozat a mobil eszközöket (követelések, értékpapírok, készletek, aktív időbeli elhatárolások) állítja szembe az egy éven belül esedékes kötelezettségekkel (szállítók, rövid lejáratú hitelek, vevőktől kapott előlegek, egyéb rövid lejáratú kötelezettségek, céltartalékok, passzív időbeli elhatárolások). A kötelezettségek minden évben meghaladták az eszközök értékét, ez likviditási hiányt jelent. A mobil eszközök azonban gyorsabban növekedtek, mint a kötelezettségek, ezáltal 2024-re majdnem egyensúlyba is kerültek. Amennyiben a tendencia továbbra is folytatódik, az arányok akár meg is cserélődhetnek.

38. ábra: A likviditási mérleg III. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

Egy éven túli követeléssel és elfekvő készlettel nem rendelkezik a vállalkozás, így a mobilizálható eszközök értéke nulla. Hosszú lejáratú kötelezettségek azonban jelen vannak a mérlegben, amelyek értéke ugyan csökkenést mutat a vizsgált időszak végére, de ezeket más eszközökből kénytelen finanszírozni a Happ Kft.

39. ábra: A likviditási mérleg IV. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/

A likviditási mérleg harmadik fokozata az immobil (befektetett) eszközök és a vissza nem térítendő források (saját tőke) egyensúlyát mutatja. Az immobil eszközök nehezebben tehetőek pénzzé, valamint a tevékenység folytatásához elengedhetetlenek. Ezáltal az eszközök többlete okozza az egyensúlytalanságot.

A Happ Kft. esetében a likviditási mérleg mind a négy fokozatánál egyensúlytalanság figyelhető meg, hol likviditási hiány, hol többlet jelenik meg. A fokozatok kumulálásával azonban az eltérések kiegyenlíthetőek.

7. Következtetések, javaslatok

A vizsgálat során elvégzett mutatószámok elemzések és a likviditási mérleg összeállítása átfogó képet adtak a Happ Kft. vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzetéről és a tevékenysége hatékonyságáról a 2020-2024. években. A kapott eredmények alapján elmondható, hogy a vállalkozás pénzügyi és jövedelmezőségi helyzete összességében kedvező képet mutat. A vizsgált mutatók és szempontok arra engednek következtetni, hogy a társaság stabil alapokon működik, és képes alkalmazkodni a változó gazdasági környezethez is. A 2022-es év kiemelkedően eredményes volt a vállalkozás számára, amely részben a közúti áruszállítási ágazat kedvező alakulásának is köszönhető. 2023-tól a szektor volumencsökkenése a Happ Kft. mutatóiban is megmutatkozott. A költségek és a kapacitáskihasználtság nyomon követése, valamint a flottakövető rendszer alkalmazása hozzájárultak ahhoz, hogy kedvezőtlenebb körülmények között is stabilan tudjon működni a vállalkozás.

A további fejlődésre azonban mindig van lehetőség, ezért a következő javaslatokat fogalmaztam meg a Happ Kft. számára:

- A bizonytalan gazdasági helyzetre való tekintettel indokolt lehet a bővítések, beruházások átmeneti visszafogása, a már meglévő eszközállomány újítására és hatékonyabb kihasználására helyezni a hangsúlyt.
- A pénzügyi helyzet vizsgálata során kiderült, hogy a likviditási mutatók gyakran nem érték el az ideális szintet, különösen a pénzhányad mutató esetében. Ez javítható például a követelések behajtásának szigorításával, ezzel több szabad pénzeszköz állhatna a vállalkozás rendelkezésére.
- A hatékonysági mutatók kifejezetten jól alakultak a vizsgált időszakban, beleértve a bérhatékonyságot is. Az időszak végére azonban valamelyest csökkent, ezért célszerű lenne például a sofőrökre nézve bevezetni a teljesítményalapú jutalmakat, bónuszokat.
- A vállalat számára előnyös lenne az adminisztráció digitalizálása, amely elősegíthetné a folyamatok gyorsaságát és a jobban átlátható nyilvántartást.
- Végül, javaslom a Happ Kft. számára a likviditási mérleg elkészítését negyedévente, amely igény szerint akár gazdasági tervvel is kiegészíthető. Elkészítése nem vesz igénybe sok időt, és segítségével a pénzügyi egyensúly folyamatosan nyomon követhető.

8. Eredmények összefoglalása

A szakdolgozat komplex elemzése a Happ Kft. példáján keresztül készült, amely cég a hazai fuvarozási piac meghatározó szereplője, és a top 20 magyarországi fuvarozó vállalat közé tartozik. Fuvarozással, szállítmányozással, raktározással foglalkozik. A fuvarozást saját járműflottájával végzi, amely jelenleg több mint 170 járműből áll. Emellett kiváló minőségű, személyre szabott és hatékony raktározási megoldásokat biztosítanak 35 ezer négyzetméteres raktárterületen.

Az elemzéshez az Elektronikus Beszámoló Portálra feltöltött éves beszámolókat, különböző szakirodalmakat használtam fel, amelyet belsős dolgozók információival egészítettem ki.

Az elemzés célja az volt, hogy átfogó képet adjon a Happ Kft. működéséről, pénzügyi helyzetéről és alkalmazkodóképességéről a változó gazdasági környezetben. A fuvarozási, szállítmányozási ágazat napjainkban számos nehézséggel küzd: a növekvő üzemanyagköltségekkel, a szigorodó környezetvédelmi előírásokkal, az inflációval, a kereslet, a megrendelések visszaszorulásával és a gazdasági bizonytalanság általános hatásaival.

A komplex elemzés eszköztárának segítségével megvizsgáltam a Happ Kft. vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi és hatékonysági helyzetét, valamint a klasszikus négyfokozatú likviditási mérleget is elkészítettem a 2020-2024. évi időszakra vonatkozóan.

A vizsgált időszakban a Happ Kft. eszközállománya jelentős növekedést mutatott, ugyanakkor a bővüléshez nagymértékű hitelbevonás is társult, elsősorban beruházási hitelek formájában. Ennek ellenére az eszközszerkezet stabil maradt: a forgóeszközök aránya jellemzően 32-37% között, míg a befektetett eszközöké 62-67% között alakult. A forrásoldalon kiemelendő, hogy a tulajdonosok minden évben az adózott eredmény eredménytartalékba történő átvezetése mellett döntöttek, így a saját tőke folyamatos növekedést mutatott. Az adósságállomány fedezettsége ennek köszönhetően nagyon kedvező, minden vizsgált évben meghaladta a 100%-ot. A források lejáratát és az eszközök megtérülési idejét összhangban állnak egymással, így a vállalkozás pénzügyi egyensúlya stabilnak mondható. Rövid távon azonban a likviditási mutatók, különösen a pénzhányad mutató nem éri el a szakirodalomban javasolt küszöbértéket.

A jövedelmezőség szempontjából ugyan a bevételek emelkedtek, de nem olyan mértékben, mint a költségek, amely vélhetően a kedvezőtlenebb gazdasági környezet hatásának tudható be. A legnagyobb mértékű növekedés a nettó árbevétel tükrében az anyagjellegű ráfordítások, az igénybe

vett szolgáltatások, az értékcsökkenési leírás és a személyi jellegű ráfordítások terén jelentkezett. Ezzel szemben az eladott (közvetített) szolgáltatások értéke csökkent. A jövedelmezőségi mutatók az időszak végére mérséklődtek, de továbbra is az ágazatra jellemző elfogadható szinten mozognak.

A hatékonyság vonatkozásában megemlítendő, hogy a vállalat tudatosan törekszik teljesítményének nyomon követésére, ez a mutatók alakulásában is meglátszik. Korszerű flottakövető rendszert alkalmaz, illetve teljesítménymutatóit is számon tartja és folyamatosan elemzi.

A likviditási mérleg elemzéséből kiderült, hogy az egyes fokozatok eszközei és forrásai nem mindig állnak egyensúlyban, azonban a likviditási hiány és többlet a fokozatok összegzésével kiegyenlítődik.

Céлом volt továbbá a szakdolgozat megírásával választ találni a következő kérdésekre.

Alkalmaz-e a Happ Kft. tudatosan komplex elemzéseket a gazdálkodása értékelésére?

A Happ Kft.-nél egyértelműen jelen van az a szemlélet, hogy érdemes rendszeresen átnézni, hol állnak pénzügyileg, gazdaságilag. Nem csak kötelező jelleggel szerepeltetik a kiegészítő mellékletben a vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi mutatókat, hanem valóban odafigyelnek arra, hogy alakulnak ezek az értékek.

Ha igen, milyen mélységben, milyen gyakorisággal, és valóban a stratégiai döntéshozatal szolgálatába állítja-e ezeket?

Igen, a mutatókat számon tartják, és nemcsak az üzleti év lezárultával, hanem év közben is figyelemmel kísérik őket. Ezek alapján döntenek is bizonyos kérdésekben, tehát nem maradnak meg a felszínen. Ugyanakkor a komplex elemzés adta lehetőségeket még nem használják ki teljes mértékben. Inkább egyfajta tájékozási pontként szolgálnak, mintsem stratégiai döntéshozatali eszközként.

Az elmúlt évek gazdasági nehézségei befolyásolták-e a Happ Kft. jövedelmezőségét, és ha igen, milyen mértékben?

Igen, az elmúlt évek gazdasági nehézségei érezhetően rányomták a bélyegüket a Happ Kft. jövedelmezőségére. A bevételeket ugyan valamennyire képesek voltak növelni, de nem olyan

mértékben, hogy ellensúlyozni tudták volna a költségek emelkedését. Ez a nyereségesség visszaesését eredményezte. Ennek ellenére a vállalat hatékonysága továbbra is stabil, ezáltal képes volt hozni az ágazatra jellemző jövedelmezőségi szintet, amely önmagában is pozitívnak számít.

A következő javaslatokat tettem a Happ Kft. számára:

- A bizonytalan gazdasági helyzetre való tekintettel indokolt lehet a bővítések, beruházások átmeneti visszafogása, a már meglévő eszközállomány újítására és hatékonyabb kihasználására helyezni a hangsúlyt.
- A pénzügyi helyzet vizsgálata során kiderült, hogy a likviditási mutatók gyakran nem érték el az ideális szintet, különösen a pénzhányad mutató esetében. Ez javítható például a követelések behajtásának szigorításával, ezzel több szabad pénzeszköz állhatna a vállalkozás rendelkezésére.
- A hatékonysági mutatók kifejezetten jól alakultak a vizsgált időszakban, beleértve a bérhatékonyságot is. Az időszak végére azonban valamelyest csökkent, ezért célszerű lenne például a sofőrökre nézve bevezetni a teljesítményalapú jutalmakat, bónuszokat.
- A vállalat számára előnyös lenne az adminisztráció digitalizálása, amely elősegíthetné a folyamatok gyorsaságát és a jobban átlátható nyilvántartást.
- Végül, javaslom a Happ Kft. számára a likviditási mérleg elkészítését negyedévente, amely igény szerint akár gazdasági tervvel is kiegészíthető. Elkészítése nem vesz igénybe sok időt, és segítségével a pénzügyi egyensúly folyamatosan nyomon követhető.

9. Irodalomjegyzék

2000. évi C. törvény a számvitelről. (2000). Net Jogtár. Letöltve: 2025.03.26. <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0000100.tv>

Adam, H. (2024). *EBITDA: Definition, Calculation Formulas History, and Criticisms*. Letöltve: 2025.03.25 <https://www.investopedia.com/terms/e/ebitda.asp>

Arnt, V., Jan, B. & Ties, D. (2018) *The Prevalence and Validity of EBITDA as a Performance Measure*. Letöltve: 2025.03.25. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3171131

Sztanó, I. (2022). *A számvitel alapjai*. SALDO Kiadó.

Chris, I., Michelle, T. (2023). 30,000 workers bid goodbye to 99-year-old Yellow as it files for bankruptcy. Letöltve: 2025.03.26. edition.cnn.com [Yellow Corp. bankruptcy: US trucking company files for Chapter 11 relief | CNN Business](#)

happ.eu (2025) Letöltve: 2025.03.26. https://happ.eu/?gad_source=1&gclid=EAIaIQobChMI5tn0hKyyjAMVCKKDBx113zXYEAAYASAAEgIllvD_BwE

Huzdik, K., Baranyai, Zs. & Nagy, L. (2020). *Pénzügyekről Józanul Bevezetés a pénzügyi elemzés világába*. Nemzeti Közszerológati Egyetem.

itrack.hu (2021) *Közúti árufuvarozás: Fogalma, szabályai, engedélyei*. Leöltve: 2025.03.24. <https://www.itrack.hu/kozuti-arufuvarozas/>

Julia, K. (2024) *Net Operating Profit After Tax (NOPAT) Definition and Formula*. Letöltve: 2025.03.25. <https://www.investopedia.com/terms/n/nopat.asp>

Központi Statisztikai Hivatal. (2025). *KSH MONITOR – Szállítás, közlekedés*. Letöltve: 2025.03.26. <https://www.ksh.hu/heti-monitor/szallitas-kozlekedes.html>

Kresalek, P., Pucsek, J. (2024). *A vállalati gazdálkodás komplex elemzése*. SALDO Kiadó.

Mihály, Zs., Lelkes, Z. & Dósai, T. (2019.) *Logisztikai alapismeretek*. Neumann János Egyetem.

Takács, A., Márkus, G. (2024). *Beszámolókészítés – és elemzés*. Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar.

Pölös, Zs. (2025). *Óvatos fellendülés a közúti fuvarozásban – a szerencse is kellett az év végi profitokhoz*. Letöltve: 2025.03.26. <https://trans.info/hu/fuvarozasi-index-2024-405283>

10. Táblázatjegyzék

1. táblázat: Az egyszerűsített éves beszámoló értékhatárai / saját szerkesztés az Sztv. és a Happ Kft beszámoló adatai alapján/	7
2. táblázat: A bruttó és a nettó termelési érték levezetése /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	43
3. táblázat: A termelési költségek levezetése /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	48

11. Ábrajegyzék

1. ábra: Az áruszállítás teljesítménye szállítási módonként (Forrás: KSH Monitor-Szállítás, közlekedés).....	5
2. ábra: A befektetett eszközök aránya /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	14
3. ábra: A tárgyi eszközök megoszlása soronként/saját szerkesztés a beszámolók alapján/	15
4. ábra: A forgóeszközök aránya /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	16
5. ábra: Forgóeszközök megoszlása soronként /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	17
6. ábra: A lekötött eszközök értékének alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	18
7. ábra: Tőkeellátottság alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	19
8. ábra: Tőkefeszültség mutató alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	20
9. ábra: Saját tőke-jegyzett tőke arányának változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/ ...	21
10. ábra: Saját tőke összetételének változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	22
11. ábra: A kötelezettségek alakulása és megoszlása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	23
12. ábra: Tőkemultiplikátor változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	24
13. ábra: A befektetett eszközök fedezete I. és II. mutató /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	25
14. ábra: A nettó forgótőke alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	26
15. ábra: Nettó forgótőke aránya /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	27
16. ábra: A vevők és szállítók arányának alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	28
17. ábra: Az adósságállomány alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	29
18. ábra: Az adósságállomány fedezettségének alakulása /saját szerkesztés a beszámolók adatai alapján/	30
19. ábra: A likviditási ráták alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	31

20. ábra: A rövidtávú működésbiztonsági mutató alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	32
21. ábra: A bevételek alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	33
22. ábra: Az eredménykategóriák alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	34
23. ábra: Költségek alakulása a nettó árbevételhez viszonyítva /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	35
24. ábra: A bevételarányos jövedelmezőségi mutatók alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	37
25. ábra: A tőkearányos adózott eredmény alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	38
26. ábra: Eszközarányos adózott eredmény alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/ ...	39
27. ábra: Bér-és élőmunka-ráfordításos jövedelmezőség alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	40
28. ábra: 1 főre jutó üzemi (üzleti) tevékenység eredménye /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	41
29. ábra: A bruttó és nettó termelési érték alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	43
30. ábra: A komplex hatékonysági mutató alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	44
31. ábra: A tőkehatékonysági mutató változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	45
32. ábra: A lekötött eszközök hatékonyságának alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	46
33. ábra: Élőmunka-hatékonyság mutatók változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
34. ábra: Bérhatékonyság mutatók alakulása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	48
35. ábra: A termelési költségszint változása /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	49
36. ábra: A likviditási mérleg I. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	50
37. ábra: A likviditási mérleg II. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	51
38. ábra: A likviditási mérleg III. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	51
39. ábra: A likviditási mérleg IV. fokozata /saját szerkesztés a beszámolók alapján/	52

10. Mellékletek

A Happ Kft. mérlege

	2020	2021	2022	2023	2024
A. Befektetett eszközök	2 607 120	3 611 112	5 869 128	5 667 609	5 733 421
I. Immateriális javak	4 990	4 250	2 250	2 121	2 456
1. Alapítás-átszervezés aktivált értéke	0	0	0	0	0
2. Kísérleti fejlesztés aktivált értéke	0	0	0	0	0
3. Vagyoni értékű jogok	4 990	4 250	2 250	2 121	2 456
4. Szellemi termékek	0	0	0	0	0
5. Üzleti vagy cégérték	0	0	0	0	0
6. Immateriális javakra adott előlegek	0	0	0	0	0
7. Immateriális javak érték helyesbítése	0	0	0	0	0
II. Tárgyi eszközök	2 601 120	3 605 852	5 865 868	5 644 477	5 710 964
1. Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	1 546 453	1 429 346	2 915 790	2 821 442	2 793 241
2. Műszaki berendezések, gépek, járművek	936 662	1 885 248	2 733 979	2 699 128	2 749 899
3. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek	91 887	85 722	91 660	141 114	147 871
4. Tenyészállatok	0	0	0	0	0
5. Beruházások, felújítások	1 144	173 392	105 015	450	5 410
6. Beruházásokra adott előlegek	24 974	32 144	19 424	12 343	14 543
7. Tárgyi eszközök érték helyesbítése	0	0	0	0	0
III. Befektetett pénzügyi eszközök	1 010	1 010	1 010	21 011	21 011
1. Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban	1 010	1 010	1 010	1 010	1 010
2. Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban	0	0	0	0	0
3. Tartós jelentős tulajdoni részesedés	0	0	0	0	0
4. Tartósan adott kölcsön jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban	0	0	0	0	0
5. Egyéb tartós részesedés	0	0	0	20 001	20 001
6. Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban	0	0	0	0	0
7. Egyéb tartósan adott kölcsön	0	0	0	0	0
8. Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír	0	0	0	0	0
9. Befektetett pénzügyi eszközök érték helyesbítése	0	0	0	0	0
10. Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbözete	0	0	0	0	0

B. Forgóeszközök	1 548 203	2 176 261	2 668 303	3 088 613	3 290 421
I. Készletek	25 755	29 322	55 345	61 424	68 764
1. Anyagok	25 755	29 322	52 145	61 424	68 764
2. Befejezetlen termelés és félkész termékek	0	0	0	0	0
3. Növendék-, hízó- és egyéb állatok	0	0	0	0	0
4. Késztermékek	0	0	0	0	0
5. Áruk	0	0	3 200	0	0
6. Készletekre adott előlegek	0	0	0	0	0
II. Követelések	1 121 263	1 791 452	2 187 986	2 679 592	2 964 214
1. Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)	1 114 610	1 630 708	2 122 070	2 389 154	2 658 764
2. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
3. Követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
4. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
5. Váltókövetelések	0	0	0	0	0
6. Egyéb követelések	71 283	212 803	121 797	333 681	351 239
7. Követelések értékelési különbözete	-64 630	-52 059	-55 881	-43 243	-45 789
III. Értékpapírok	0	0	0	0	0
1. Részesedés kapcsolt vállalkozásban	0	0	0	0	0
2. Jelentős tulajdoni részesedés	0	0	0	0	0
3. Egyéb részesedés	0	0	0	0	0
4. Saját részvények, saját üzletrészek	0	0	0	0	0
5. Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0
6. Értékpapírok értékelési különbözete	0	0	0	0	0
IV. Pénzeszközök	401 185	355 487	424 972	347 597	326 207
C. Aktív időbeli elhatárolások	20 014	29 493	209 032	262 485	276 542
1. Bevételek aktív időbeli elhatárolása	0	0	178 918	227 554	0
2. Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása	0	0	30 114	34 931	0
3. Halasztott ráfordítások	0	0	0	0	0
Eszközök összesen	4 175 337	5 816 866	8 746 463	9 018 707	9 300 384
D. Saját tőke	2 196 849	2 337 070	2 844 091	3 141 076	3 389 868
I. Jegyzett tőke	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ebből: – Visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken	0	0	0	0	0
II. Jegyzett, de be nem fizetett tőke	0	0	0	0	0
III. Tőketartalék	0	0	0	0	0
IV. Eredménytartalék	1 717 922	2 094 384	1 887 885	2 196 906	2 574 893
V. Lekötött tartalék	239 052	99 464	446 185	644 185	563 183

VI. Értékelési tartalék	0	0	0	0	0
1. Értékhelyesbítés értékelési tartaléka	0	0	0	0	0
2. Valós értékelés értékelési tartaléka	0	0	0	0	0
VII. Adózott eredmény	236 875	140 222	507 021	296 985	248 792
E. Céltartalékok	0	0	0	12 295	10 257
1. Céltartalék a várható kötelezettségekre	0	0	0	12 295	0
2. Céltartalék a jövőbeni költségekre	0	0	0	0	0
3. Egyéb céltartalék	0	0	0	0	0
F. Kötelezettségek	1 731 025	3 237 393	5 381 312	5 284 619	5 303 506
I. Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0
1. Hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
2. Hátrasorolt kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
3. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
4. Hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben	0	0	0	0	0
II. Hosszú lejáratú kötelezettségek	645 192	1 314 961	2 574 002	2 369 913	2 216 786
1. Hosszú lejáratra kapott kölcsönök	0	0	0	0	0
2. Átváltoztatható és átváltozó kötvények	0	0	0	0	0
3. Tartozások kötvénykibocsátásból	0	0	0	0	0
4. Beruházási és fejlesztési hitelek	535 126	1 147 744	2 574 002	2 369 913	2 216 786
5. Egyéb hosszú lejáratú hitelek	0	0	0	0	0
6. Tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
7. Tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben	0	0	0	0	0
8. Tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
9. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	110 066	167 217	0	0	0
III. Rövid lejáratú kötelezettségek	1 085 833	1 922 432	2 807 310	2 914 706	3 086 720
2. Rövid lejáratú hitelek	318 418	517 730	880 806	1 302 986	1 406 348
3. Vevőktől kapott előlegek	50 800	50 800	167 217	116 417	124 129
4. Kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)	452 302	834 017	1 478 562	1 073 712	1 123 456
5. Váltótartozások	0	0	0	0	0
6. Rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben	0	0	0	0	0

7. Rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban lévő vállalkozásokkal szemben	0	0	0	0	0
8. Rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben	0	0	0	0	0
9. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	264 313	519 885	280 725	421 591	432 787
10. Kötelezettségek értékelési különbözete	0	0	0	0	0
11. Származékos ügyletek negatív értékelési különbözete	0	0	0	0	0
G. Passzív időbeli elhatárolások	247 463	242 403	521 060	580 717	596 753
1. Bevételek passzív időbeli elhatárolása	0	0	454639	478795	0
2. Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása	0	0	66421	101922	0
3. Halasztott bevételek	0	0	0	0	0
Források (passzívák) összesen	4 175 337	5 816 866	8 746 463	9 018 707	9300384

A Happ Kft. eredménykimutatása

	2020	2021	2022	2023	2024
01. Belföldi értékesítés nettó árbevétele	2 656 489	4 298 292	6 752 398	7 131 436	7 576 653
02. Exportértékesítés nettó árbevétele	524 109	485 625	1 858 814	1 660 330	1 543 120
I. Értékesítés nettó árbevétele	3 180 598	4 783 917	8 611 212	8 791 766	9 119 773
03. Saját termelésű készletek állományváltozása	0	0	0	0	0
04. Saját előállítású eszközök aktivált értéke	0	0	0	0	0
II. Aktivált saját teljesítmények értéke	0	0	0	0	0
III. Egyéb bevételek	614 319	36 980	90 830	169 577	134 561
05. Anyagköltség	397 704	686 310	1 485 082	1 600 269	1 653 458
06. Igénybe vett szolgáltatások értéke	407 930	566 044	857 469	1 392 060	1 548 921
07. Egyéb szolgáltatások értéke	73 236	97 722	144 850	174 568	179 872
08. Eladott áruk beszerzési értéke	0	0	957 827	32 396	28 762
09. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke	1 355 026	2 117 180	2 877 899	3 025 397	2 987 214
IV. Anyagjellegű ráfordítások	2 233 896	3 467 256	6 323 127	6 224 690	6 398 227
10. Bérköltség	199 718	384 003	605 561	867 947	935 621
11. Személyi jellegű egyéb kifizetések	172 936	245 860	499 387	537 476	560 794

12. Bérjárulékok	33 334	68 646	50 518	93 684	104 723
V. Személyi jellegű ráfordítások	405 988	698 509	1 155 466	1 499 107	1 601 138
VI. Értécsökkenési leírás	303 619	425 612	559 283	817 469	876 528
VII. Egyéb ráfordítások	62 314	51 396	82 295	140 616	145 213
A. Üzemi (üzleti) tevékenység eredménye	198 015	178 124	581 871	279 461	233 228
13. Kapott (járó) osztalék és részesedés	0	0	0	0	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0	0	0	0
14. Részesedésekből származó bevételek, árfolyamnyereségek	0	0	0	0	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0	0	0	0
15. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó bevételek, árfolyamnyereségek	0	0	1 438	7 059	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0	0	0	0
16. Egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek	0	0	0	0	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozástól kapott	0	0	0	0	0
17. Pénzügyi műveletek egyéb bevételei	0	0	264 979	370 412	0
Ebből: – Értékelési különbözet	0	0	0	0	0
VIII. Pénzügyi műveletek bevételei	137 481	99 849	266 417	377 471	398 431
18. Részesedésekből származó ráfordítások, árfolyamveszteségek	0	0	0	0	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0	0	0	0
19. Befektetett pénzügyi eszközökből (értékpapírokból, kölcsönökből) származó ráfordítások, árfolyamveszteségek	0	0	0	0	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0	0	0	0
20. Fizetendő (fizetett) kamatok és kamatjellegű ráfordítások	0	0	27497	73576	0
Ebből: – Kapcsolt vállalkozásnak adott	0	0	0	0	0
21. Részesedések, értékpapírok, tartósan adott kölcsönök, bankbetétek értékvesztése	0	0	0	0	0
22. Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	0	0	313770	283815	0
Ebből: – Értékelési különbözet	0	0		0	0
IX. Pénzügyi műveletek ráfordításai	96 444	137 751	341 267	357 391	379 745
B. Pénzügyi műveletek eredménye	41 037	-37 902	-74 850	20 080	18 686
C. Adózás előtti eredmény	239 052	140 222	507 021	299 541	251 914
Adófizetési kötelezettség	2 177	0	0	2 556	3 122
D. Adózott eredmény	236 875	140 222	507 021	296 985	248 792

A Happ Kft. likviditási mérlege

adatok ezer Ft-ban	2020	2021	2022	2023	2024
I. Likvid eszközök	401 185	355 487	424 972	347 597	326 207
Pénzeszközök	401 185	355 487	424 972	347 597	326 207
II. Mobil eszközök	1 167 032	1 850 267	2 452 363	3 003 501	3 310 520
Követelések	1 121 263	1 791 452	2 187 986	2 679 592	2 964 214
Értékpapírok	0	0	0	0	0
Készletek	25 755	29 322	55 345	61 424	69 764
Aktív időbeli elhatárolások	20 014	29 493	209 032	262 485	276 542
III. Mobilizálható eszközök	0	0	0	0	0
Egy éven túli követelések	0	0	0	0	0
Elfekvő készletek	0	0	0	0	0
IV. Immobil eszközök	2 607 120	3 611 112	5 869 128	5 667 609	5 733 421
Befektetett eszközök	2 607 120	3 611 112	5 869 128	5 667 609	5 733 421

adatok ezer Ft-ban	2020	2021	2022	2023	2024
I. Azonnal esedékes kötelezettségek	30 043	45 053	71 489	100 420	123 652
Lejárt tartozások	0	0	0	0	0
Jövedelemelszámolás	30 043	45 053	71 489	100 420	123 652
II. Éven belül esedékes kötelezettségek	1 303 703	2 119 782	3 256 881	3 407 361	3 570 078
Szállítók	452 302	834 017	1 478 562	1 073 712	1 123 456
Rövid lejáratú hitelek	318 418	517 730	880 806	1 302 986	1 406 348
Vevőktől kapott előlegek	50 800	50 800	167 217	116 417	124 129
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	234 270	474 832	209 236	321 171	309 135
Céltartalékok	0	0	0	12 295	10 257
Passzív időbeli elhatárolások	247 463	242 403	521 060	580 717	596 753
III. Egy éven túl esedékes kötelezettségek	645 192	1 314 961	2 574 002	2 369 913	2 216 786
Hosszú lejáratú kötelezettségek	645 192	1 314 961	2 574 002	2 369 913	2 216 786
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	0	0	0
IV. Saját tőke	2 196 849	2 337 070	2 844 091	3 141 076	3 389 868

SZERZŐI ÖSSZEFOGLALÁS

A dolgozat címe: A Happ Kft. vagyoni, pénzügyi, jövedelmezőségi helyzete és hatékonysága a ágazati sajátosságok tükrében	
Hallgató neve: Kulcsár Réka Janka	NEPTUN kód: UNFAQQ
Képzési szint: alapképzés	
Szak: pénzügy-számvitel	Szakirány: pénzügy
Témavezető neve: Dr. Csanádi Ágnes PhD, Kiss Gábor Antal	Beosztása: egyetemi docens, mesteroktató
Tanszék: Pénzügy és Gazdálkodási Tanszék	

Napjaink gazdasági környezetét a bizonytalanság, a költségek folyamatos növekedése és a piaci verseny kiéleződése jellemzi, különösen a közúti áru fuvarozás területén. Az ágazat érzékenyen reagál a gazdasági ciklusok változásaira, a kereskedelem, a termelés és a fogyasztás ingadozásaira, valamint a külső környezeti tényezőkre, mint például az üzemanyagárak vagy a környezetvédelmi előírások szigorodása. E környezetben felértékelődnek azok az eszközök, amelyek segíthetnek a vállalatoknak alkalmazkodni a változásokhoz, felismerni a belső erőforrásaikat és a külső kihívásokat. Külső elemzőként erre a leghatékonyabb eszköz a komplex elemzés módszere, a

vagyon, pénzügyi, jövedelmezőségi és hatékonysági helyzetek vizsgálata a nyilvánosan elérhető beszámolók adatait felhasználva. A szakdolgozat komplex elemzése a Happ Fuvarozó és Szállítványozó Korlátolt Felelősségű Társaság példáján keresztül készült, amely cég a hazai fuvarozási piac meghatározó szereplője. Jelenlegi formájában 2000 óta működik, de története egészen 1991-ig nyúlik vissza. A Veszprém vármegyei Márkóban található vállalat főtevékenysége a közúti áruszállítás, emellett szállítványozással is foglalkozik. A vállalat eszközállományát a befektetett eszközök uralják, ami nem meglepő, hiszen jelentős járműflottával és nagy raktárterületekkel rendelkezik. A befektetett eszközök szinte teljes egészét, 99%-át a tárgyi eszközök teszik ki. A forgóeszközökön belül a legnagyobb arányt a követelések képviselik, és ezek súlya évről évre folyamatosan nőtt. 2022-ben a cég komoly beruházásokba kezdett, amelyekhez jelentős beruházási hitelt vett igénybe. Ez kezdetben rontotta a tőkeerősség és a tőkefeszültség mutatóit, de mivel az elért eredményt minden évben maradéktalanul átvezetik az eredménytartalékba, ezek a mutatók is fokozatosan javulni kezdtek. Hosszú távon stabilnak mondható a pénzügyi helyzet, rövid távon azonban a likviditási mutatók, különösen a pénzhányad mutató, tartósan az ajánlott küszöb alatt mozogtak. A források lejáratát és az eszközök megtérülési ideje összhangban állnak egymással, így a vállalkozás pénzügyi egyensúlya stabilnak mondható. A jövedelmezőségi mutatók az időszak végére mérséklődtek, de továbbra is az ágazatra jellemző elfogadható szinten mozognak. A bevételek emelkedtek, de nem olyan mértékben, mint a költségek, amely vélhetően a kedvezőtlenebb gazdasági környezet hatásának tudható be. A legnagyobb mértékű növekedés a nettó árbevétel tükrében az anyagjellegű ráfordítások, az igénybe vett szolgáltatások, az értékcsökkenési leírás és a személyi jellegű ráfordítások terén jelentkezett. A tevékenység hatékonysága jónak mondható, amelyhez a flottakövető rendszer használata és a teljesítménymutatók nyomon követése is hozzájárult. Jelentős csökkenés következett be azonban a bérhatékonyság tekintetében. A komplex elemzés mellett a standard, négyfokozatú likviditási mérleget is elkészítettem a Happ Kft. számára. A likviditási mérleg elemzéséből kiderült, hogy az egyes fokozatok eszközei és forrásai nem mindig állnak egyensúlyban. Az elemzés eredményei alapján, szakdolgozatom lezárásaként a következő javaslatokat fogalmaztam meg a Happ Kft. számára. A bizonytalan gazdasági helyzetre való tekintettel indokolt lehet a bővítések, beruházások átmeneti visszafogása, a már meglévő eszközállomány újítására és hatékonyabb kihasználására helyezni a hangsúlyt. A pénzhányad mutató javítható például a követelések behajtásának szigorításával, ezzel több szabad pénzeszköz állhatna a vállalkozás rendelkezésére. A

bérhatékonyság növelésére célszerű lenne például a sofőrökre nézve bevezetni a teljesítményalapú jutalmakat, bónuszokat. A vállalat számára előnyös lenne az adminisztráció digitalizálása, amely elősegíthetné a folyamatok gyorsaságát és a jobban átlátható nyilvántartást. Végül, javaslom a Happ Kft. számára a likviditási mérleg elkészítését negyedévente, amely igény szerint akár gazdasági tervvel is kiegészíthető.